

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
 Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
BOTICA, Kralja Aleksandra 7. Telefon 6-70

Noviszd, 1932. évi február hó 6
SZOMBAT
 XIII. évfolyam 30. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyenlő aránú árak hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
 Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

A japánok elfoglalták Charbint

A nagyhatalmak újabb békéltető akciót terveznek, közben rendkívül véres harcok dőlnek Sanghaiban

Felső kép: Nanking régi városkapuja Nanking utcáin

Alsó kép: Kínai csapatok felvonulása

Londomból jelentik: A kínai csapatok Sanghai körül, állítólag Csiang Kai Sek személyes üzenete folytán a késő éjszakai órákig rendületlenül állták a japán hathűvelők ügyük pergőtűzét. A japánok a tüzelést a villanytelepre és a vízművekre koncentrálták. A japán tankok az utcákat borító törmelékhalmozatok miatt nem tudnak előrehaladni.

A japánok vesztesége hivatalos adatok szerint nyolc halott és huszonhét sebesült. A kínaiak veszteségét az utóbbi napokban ezer halottra becsülik.

A Sanghai körül dúló harc egyébként új légi támadáshoz vezetett, a kínaiak felvették a légi harcot a japánokkal. Tegnap heves légi harcok voltak, melyek során egy japán repülőgép lezuhant, egy másik kényszerleszállást végzett. A többi japán repülőgép visszavonult. A kínaiak hírszerint igen jó

légiflottával rendelkeznek, pilótáik kitanúrók. Hírszerint tegnap délelőtt Nankingból tizennyolc repülőgép érkezett Sanghaiba.

A londoni Times értesülése szerint a Sapej ellen intézett újabb japán katonai és bombatámadás nagy tüzeket okozott. Sanghaiban a nemzetközi telep városi tanácsa

sürgős segítséget kért a nemzetközi konzuli kartól, mert a japán csapatok erőszakkal lefegyverezték a rendőrséget,

megnehezítik a tüzoltók munkáját és akadályozzák a telep élelmiszerekkel való ellátását.

Londomból jelentik, hogy a Kent angol cirkáló és hét angol rombolón kívül Sanghaiba érkezett egy angol csapatszallítóhajó 1200 gyalogossal. Ezzel az angol haderők létszáma Sanghaiban elérte a hatezret.

Tegnap reggel ezer főnyi japán katonaság szállott partra, mára pedig egy gyalogdandár érkezését várják. Összesen tízezer főnyi japán megerősítés van utban Sanghai felé.

Washingtonból érkezett hivatalos jelentés szerint a Sanghaival való összeköttetés igen hiányos. A drótnélküli táviratok a kínai cenzura miatt alig érkeznek, a két kábelt pedig a Vuszung erődben elvágták. A japán vezető tábornok kijelentette, hogy megjavíttatja a kábelt, mielőtt a japán csapatok megszállják a Vuszung erődöt.

Japánnak, a békeajánlatra adott válaszával kapcsolatban a japán külügyminiszteriumban közlik, hogy a külügyminiszter kijelentése szerint, a japán kormány szívesen elfogad újabb javaslatokat.

Japán tehát nem tette be maga mögött az ajtót, az amerikai kormány ma tanácskozik a többi hatalommal, hogy tegyenek-e újabb javaslatot.

Párisból jelentik: A félhivatalos japán Rengo ügynökség közli, hogy

a japán hadsereg előőrséi tegnap délelőtt bevonultak Charbinba.

Hírszerint a keletkínai vasutakat védő kínai haderő északkeleti irányba menekül.

Nankingból jelentik: A kínai külügyminiszter tegnap egy nyilatkozott, hogy Kína visszautasítja Japánnak azt az állítását, hogy Sanghai és Mandzsuria problémája nem függ össze. Kína — mondotta a külügyminiszter — mindkét irányban megvédi szuverenitását.

Olaszországba szökött a tegnapi előtt elűnt beográdi gimnazista

Zágrebből levelet írt, melyben cáfolja a róla terjesztett híreket

Tegnap számunkban már jelentettük, hogy Grozdics Todornak, a beográdi közoktatásügyi minisztérium szolgáinak hatodik osztályu gimnazista fia magához vette atyjának 5000 dinár megtakarított pénzét és egy 30.000 dinárról szóló betétkönyvet és megszökött a szülői házból. Grozdics azonnal jelentést tett a rendőrségen gyermeke eltűnéséről. A fiu szökését még titokzatosabbá tette az, hogy a 17 éves fiatalember egy Olga nevű énekesnővel szökött meg.

Tegnap váratlan fordulat történt. Grozdics Gyuró ugyanis egy levelet írt Zágrebből, melyben a leghatározottabban cáfolja azt, hogy egy kávéházi énekesnő rábeszéléseére hagyta volna el a szülői házat. Nem felel meg a valóságnak az sem — írja levelében — hogy ő magához vette volna a 30 ezer dinárról szóló betétkönyvet, mert az az édesapjánál maradt. A szökést azzal indokolja, hogy nem bírta már tovább odahaza, de ismételt

tagadja azt, mintha összeköttetéseire lettek volna az énekesnővel és annak rábeszélésére tette volna meg a szökést.

Az énekesnővel kapcsolatban csak anynyi felel meg a valóságnak, hogy eltűnésének éjszakáján ugyanabban a lokálban is járt, ahol az említett énekesnő van.

Levelét ezután azzal zárja, hogy nincs ideje többet írni, mivel néhány perc múlva indul a vonat, melyen Olaszországba utazik, hogy megnézzze, milyen élet van ott.

A bünyügyi rendőrség tovább folytatja a nyomozást a kalandos eltűnési ügyben,

Felső kép: Japán csapatok a kínai nagyfalnál, Mandzsuria határán. Alsó kép: baloldalt a sanghai nemzetközi városrész határán az amerikai őrszem átkutatja egy kínai uccai árus csomagját; jobboldalt: japán csapatok lövészárkot ásnak Délmandzsuriában

Gyűrűlopás vádja miatt bíróság elé került az Amerikából kiutasított kalandossorsu szuboticiai fiatalember

Mamuzsics Antal azzal védekezik, hogy tréfából vitte el a briliánsgyűrűt — A bíróság elrendelte szakértő kihallgatását és megszakította a tárgyalást

Néhány héttel ezelőtt — mint annak idején megírtuk — Amerikából hosszabb távollét után hazatért Szuboticára Mamuzsics Sándor 27 éves fiatalember. A kalandossorsu férfi, aki középkorai érettségivel pincérnek ment, majd igen sok viszontagságon esett át, egy ideig munkában volt Amerikában, utóbb azonban megvonták tőle a lakhatási engedélyt és toloncuton visszazárárták Európába. Mamuzsicsnak, mielőtt kivándorolt, elintéztelen ügye volt Szuboticán. Maurer Antal szőrmekereskedő feljelentésére ugyanis azzal gyanúsították, hogy egy briliánsgyűrűt lopott és emiatt körözőlevelet is adtak ki ellene.

A hazatérő fiatalembert a szuboticiai rendőrségen letartóztatták, amikor jelentkezett, majd bezárárták a bíróság fogházába, ahol azóta vizsgálati fogságban van. Mamuzsics Sándor egyébként igen jó családból származik és általában ismert fiatalember Szuboticán.

Ebben az ügyben tegnap délelőtt tartott főtárgyalást a szuboticiai törvényszéken Zvékics Szever hármas bírói tanácsa. Mamuzsics Sándor előadta, hogy tényleg elvitt egy gyűrűt Maurer Antal leányától, de csak tréfából és az volt a szándéka, hogy visszaadja az ékszert. Közben megtették ellene a feljelentést.

Maurer Antal tanuvallomásában elmondta, hogy 1924-ben a legjobb barátságban voltak Mamuzsicsékkal, akik az ő házában laktak. A gyűrű eltűnése napján dísznótor volt Mamuzsicséknál és a fiatalember töltelékeket vitt nekik. Közben elbeszélgetett a leányával, aki délután vette észre, hogy eltűnt a

briliánsgyűrűje, amely abban az időben három-ezer dinárt ért. A tanu kijelentette, hogy nem kívánja a vádlott megbüntetését.

A következő tanu Maurer Ella ugyanugy adta elő az ügyet, mint édesapja, hogy nem tétélezte volna fel Mamuzsicsról, hogy eltulajdonítsa a gyűrűt. Az elnök kérdésére, kijelentette, hogy lehetségesnek tartja, hogy Mamuzsics Sándor csak tréfát csinált és vissza akarta adni az ékszert.

Dedics Nikola ügyvéd ezután előterjesztést tett és kérte, hogy a bíróság vizsgálta meg szakértővel a gyűrűt, mert ha az ékszer nem ér háromszáz dinárt, úgy nem forog fenn a lopás büntetnének vádja, hanem csak vétségéről lehet szó, ami pedig időközben elévült. A bíróság helyt adott az előterjesztésnek és elrendelte Sváb József ékszerész szakértőként való kihallgatását, a tárgyalást pedig február 17-re halasztotta.

Kelet-szibériai növényeket neveztek el egy szombori tanárról

A szibériai hadifogság szomorú évei alatt sokan voltak olyanok, akik nem estek kétségbe, hanem tanultak, olvastak s dolgoztak tudományos téren is. Ennek a tudományos munkának eredményei sokszor csak hosszú évek után értek meg s jutottak a nyilvánosságra, mint azt egy szombori kereske-

delmi akadémiai tanárnak, Szeewald Ferencnek példája is mutatja. Szeewald Ferenc a háború harmadik évében került orosz fogságba s a szibériai Berezovka mellett lévő fogolytáborban helyezték el. Mint minden hadifogoly, neki is meg voltak a maga apró gondjai, de ezek ellenére sem feledkezett meg kedvenc studiumáról, a botanikáról s fáradhatatlanul gyűjtötte, préselte a kelet-szibériai flóra nálunk alig ismert példányait. Ezerkilencszázhuszban ütött a szabadulás órája és Szeewald Ferenc Japánban át elindult haza. Hajón utazott sokadmagával; a Csendes és Indiai óceánon, a Vörös, Földközi és Adriai tengeren át vezetett utjuk, hogy végre kikössenek a Dubrovnik mellett fekvő Gruzs kikötőjében. Sok-sok kedves tárgyat, emléket hagytak el a hetekig tartó tengeri úton, de Szeewald Ferenc herbáriumától, keserves szibériai fogságának ennek az értékes eredményétől nem vált meg és csaknem sértetlen állapotban hozta haza Szomborba az értékes gyűjteményt.

Meg volt az anyag tehát, melynek tudományos feldolgozása évekre terjedő munkát adhatott volna az ambiciózus fiatal botanikusnak, de hiányzott hozzá minden tudományos segédeszköz. Honnan vegye a szükséges műszereket, a Szibéria flórájával foglalkozó irodalmat hol tanulmányozza át, hol talál olyan herbáriumot, mely az összehasonlításokhoz szükséges anyaggal rendelkezik? Örömmel vette tehát az akkor ép Szomborban tartózkodó kolozsvári professzornak Prodán Gyulának ajánlatát, aki vállalkozott az anyag feldolgozására. Prodán professzor több mint tíz éven át 1918 végéig a szombori gimnázium tanára volt, maga Szeewald is tanítványai közé tartozott, s már középiskolai tanár korában szakkörökben, mint igen jónevű botanikust ismerték. Az impérium változás után a román származású Prodán Kolozsvárra költözött, ahol a gazdasági akadémián a gazdasági növénytan és a fitopatológia tanára valamint a kolozsvári vetőmagvizsgáló állomás vezetője lett s eme állásában a maga intézetének, valamint az egyetemnek minden segédeszköze rendelkezésére állott. De még így is csak egy részét sikerült feldolgoznia a Szeewald által 1918 és 1919-ben Berezovka tájékán, a Bajkál tó környékén gyűjtött anyagnak, mert még Kolozsvárott sem állott elég segédeszköz rendelkezésére. Így hosszú évek során sikerült megszereznie a szibériai flóra vonatkozó legújabb irodalmat s az egyetem növénytan múzeumának szibériai anyaga sem volt elegendő az összehasonlítások elvégzésére. Prodán Gyula professzor vizsgálatainak tudományos összefoglalását „Adalékok Szibéria flórájához” c. román és német nyelven megjelent munkájában adta ki, melyben a szakember rendkívül érdekes megállapításokat talál különösen arravonatkozólag, hogy minő változásokon mentek át egyes nálunk is ismert növények a szibériai éghajlat hatása alatt. Prodán munkájában egész csomó növénynek meghatározását adja, új variációkat talált a gyűjtött anyagban s azoknak egy részét a gyűjtőről nevezte el. S mi vajdaságiak csak örülhetünk, hogy van közöttünk olyan ember is, akinek nevét — ha mi nem is ismerjük — a világ legkitűnőbb tudósai is megtanulják az Acomitum Szeewaldianum, a Thumno Szeewaldii, a Cardamine Szeewaldiana stb., stb. révén.

Robogó expresszvonatra közvetl mozgóképeket a londoni rádióleadó

A vasúttársaság állandósítani szándékszik a televíziós átvitelt.

Londonból jelentik: Az angol északkeleti vasúttársaság sikeres kísérleteket folytatott a televíziós mozgóképeknek robogó expresszvonatra való leadásával.

A londoni King Cross pályaudvarról a Skócia felé induló egyik expressz vonatra Baird-féle televíziós készüléket szereltek fel, négylámpás rádiófelvételkészülékre. Az óránként hetven mérföld sebességgel száguldó vonaton

elég világosan lehetett fogni a londoni studióból 356 méter hullámhosszon leadott táncjeleneteket.

Ez volt az első televíziós kísérlet, melyet robogó vonaton folytattak. Az északkeleti vasúttársaság annyira meg van elégedve az eredménnyel, hogy a legközelebb televíziós készülékkel látja el egyes luxusvonatok kocsjait.

Helyszíni tárgyalás keretében bemutatták a „Zagreb“ és a „Franche d'Esperey“ hajók összeütközését

Hasonló nagyszabású helyszíni tárgyalást még nem tartottak Jugoszláviában

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a beográdi elsőfoku bíróság elhatározta, hogy a „Zagreb“ és a „Franche d'Esperey“ hajók összeütközésének ügyében helyszíni tárgyalást fog tartani. Mint ismeretes, az elmúlt évben a „Zagreb“ és a „Franche d'Esperey“ dunai hajók Pancsevó és a Beograd közötti Ada-Huja szigetnél egymásba futottak és a szerencsétlenségnek több ember esett áldozatul. A Reggeli Újság annak idején részletesebben foglalkozott a szerencsétlenség ügyével.

Az elsőfoku bíróság határozatára a helyszíni tárgyalást tegnapelőtt tartották meg.

A „Zagreb“ és a „Franche d'Esperey“ hajók szerepét — melyek a Cigány-szigeten vannak javítás alatt — a helyszíni vizsgálat alkalmával a „Bitoly“ és a

„Szlovenac“ hajók teljesítették.

A vizsgálaton a következők vettek részt: A bíróság részéről megjelentek Obrenovics, Pavics, Velovics és Zsivkovics Ivan, Draskovics államügyész, a vádlottak, a szakértők Gacsaly Ivan, Gyorgyevics Dobrivoj kapitányok és Marjanovics Panta kormányos. Először is megállapították, hogy a „Zagreb“

a szerencsétlenség pillanatában a kormányos mellett csak a kapitány és egy matróz állottak.

A bíróság konstatálta azt is, hogy

a kormányos kabinja előtt a kémény áll, ami nagymértékben gátolja a kilátást és a hajó szerencsétlenség semmi-

esetre sem következett volna be, ha a kémény nem a kormányos kabinja előtt, hanem mögötte foglal helyet.

Miután a bíróság a vizsgálatban eddig eljutott, helyet foglaltak a „Bitoly“-on és lehajóztak a szerencsétlenség színhelyére. A pancsevói hidnál megállapították, hogy hol horgonyzott a két hajó a végzetes éjszakán. Aztán megkezdték a múltévi hajó szerencsétlenség lejárását, amikor a „Pancsevó“ felől jövő „Zagreb“ belefutott Ada-Huja szigetnél a „Franche d'Esperey“-be. A bíróság ismételtelen helyet adott annak a megállapításnak, hogy

a borzalmas szerencsétlenség kétségkívül azért következett be, mert a kémény a kormányos kabinja előtt állt és így a kormányos nem láthatta tisztán a közeledő hajót.

Mint hogy a kiküldöttek a helyszíni vizsgálatnál nem voltak teljes mértékben megelégedve, tegnap este újabb helyszíni vizsgálatot tartottak, hogy végérvényesen megállapítsák tulajdonképpen kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

A rendkívül érdekes ügyben előreláthatólag rövid időn belül ítélethozatalra kerül a sor.

A háboruban elsüllyesztett német tengeralattjáró közvetlen közelében alussza örök álmát az M. II. buvárnasszád legénysége

A kalasztrófa színhelyén istentiszteletet tartanak a két hajó legénységének lelkiüdvéért

Londonból jelentik: Az angol lapok megrázó részleteket közölnek az M. II. buvárnasszád elsüllyedésével kapcsolatban. Buvárok rendkívül erős fényszórókkal megvilágították a tengerfenekét és megállapították, hogy

az M. II. közvetlen közelében egy német tengeralattjáró fekszik, amelyet a világháboruban süllyesztettek el.

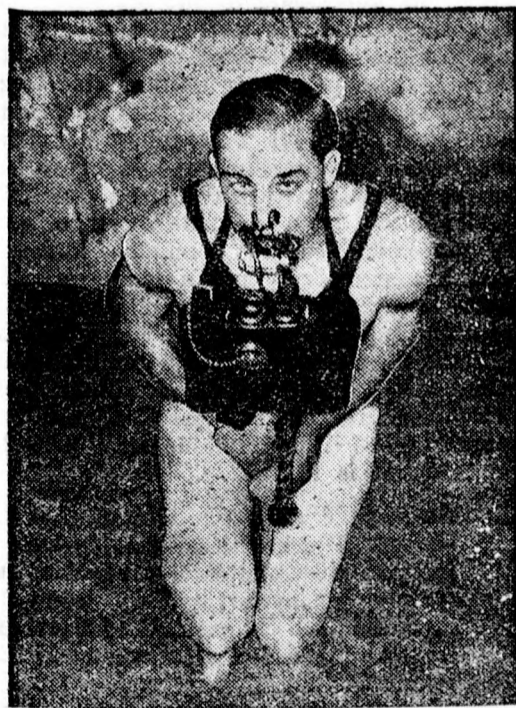
Az egykori ellenséges hajók legénysége békés megértésben nyugossa örök álmát a

hullámsirban. A két hajó között alig van valami távolság.

Felmerült az a terv, hogy az istentiszteletbe, melyet az M. II. személyzetének lelkiüdvéért a nyílt tengeren rendeznek, vonják bele az elsüllyedt német buvárhajót is. Valószínű, hogy amint az időjárás megengedi,

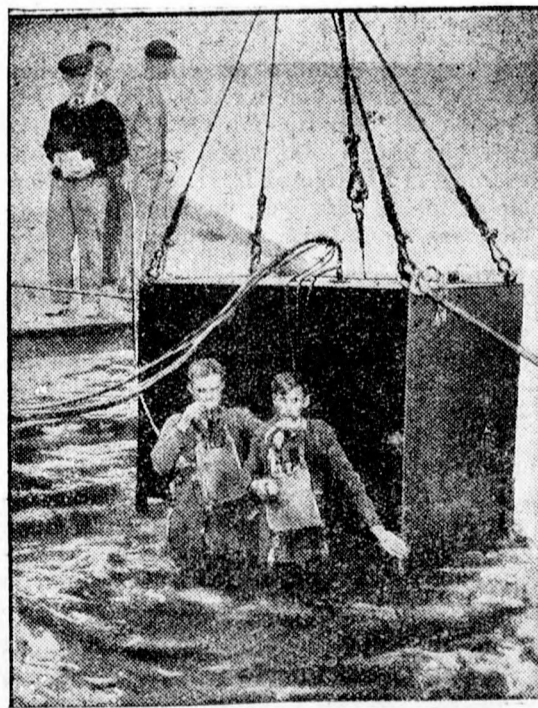
a két hajót együtt emelik ki a tengerből

A buvárok megállapították, hogy az M. II. orra magasan felfelé áll, ami arra vall, hogy a hajó rendkívül gyorsan süllyedt el.

A legmodernebb mentőeszközök is hiábavalóknak bizonyultak az „M 2“ angol buvárhajó elsüllyedésekor

A buvárhajókat felszerelik a legmodernebb mentőkészülékekkel. Baloldali képünk az ugynevezett buvármotort mutatja. A tengeralattjáró matrózai

ilyen buvármotort segítségével a tengerfenékről a felszínre juthatnak. Valószínű azonban, hogy az „M 2“ katasztrófája oly gyorsan következett be, hogy legénysége nem hagyhatta el a hajót a torpedókilövő csövön keresztül. A jobboldali kép egy buvárhajót mutat, amellyel a mentők a tenger fenekére boesájköznak le.

Pusztító orkán dühöngött Galatzaiban

Az öt óra hosszat tartó szélvész orkáni anyaga kárt okozott

Bukarestből jelentik: Csütörtök este hatalmas orkán vonult el Galatza város felett. Az orkán öt óra hosszat tartott és ez idő alatt a forgalom teljesen szünetelt.

A villamos és telefonhuzalokat a szél letepte, a háztetőkön lesodorta a cserepeket, ledöntötte a Szent Domonkos templom tornyát.

Több száz ház maradt fedél nélkül, még több súlyosan megrongálódott. Az anyagi kár felbecsülhetetlen.

Sztarakanizsai krónika

A városi képviselőtestület február 9-én, kedden délelőtt 9 órakor tartja az évi rendes közgyűlést. A tárgysorozaton 21 pont szerepel, köztük a költségvetés az 1932. évre. — A városbírói hivatalhoz az elmúlt évben 198 feljelentés érkezett, kihágási ügyben pedig 301, amelyekből 205 esetben bűnösséget állapítottak meg. — A szuboticaai betegsegélyző átiratot intézett a sztarakanizsai városi főorvosi hivatalhoz, amely szerint ezután a betegsegélyzői receptekre bármely gyógyszertárban lehet gyógyszerrel vásárolni és nem mint eddig, csak a munkásbiztosító által előírt gyógyszertárakban. — A sztarakanizsai ipartestület kedden, február 2-án tartotta rendes évi tisztújító nagygyűlést, amelyen két évre elnöknek Terzin Nenad cipészt választották meg egyhangulag. Titkár Jóna Gyula, pénztárnok Cseszkó József lett. Hat új választmányi tagot is választottak. — A katolikus kör szintén Gyertyaszentelő napján délután tartotta az évi közgyűlést. A gyűlésen diszelnöknek Horváth János belvárosi plébánost választották meg. Elnök Firányi Lajos a belvárosi plébánia káplánja, alelnök Sóti Szilveszter gazdálkodó, titkár Poros József a belvárosi plébánia kántora, pénztárnok Bognár Mihály bankhivatalnok, könyvtárnokok Kriska Pál, Gulyás Antal gazdálkodók, háznagyok Szücs Vince, Laczkó Lukács, Nagy András és Remete Ferenc. Megválasztották még a választmányt, melynek 20 rendes és 4 póttagja van. — A polgári és iparos dalkör műkedvelő szekciója elhatározta, hogy husvét vasárnapján este a Gazdakör színháztermében nagyszabású táncal egybekötött műsoros estét rendez, dr. Batta Péterné rendezésében. — Matijevics Lázár polgármester hivatalos ügyben pár napra Beogradba utazott. — A sztarakanizsai Gazdakör nagy gazdasági tanfolyamának befejező ünnepsége ma délelőtt 11 órakor lesz a Gazdakör helyiségében. — Az új ipartörvény a következő héten könyvalakban is megjelenik. Megrendelést felvesz Esztergomi Iván kanizsai szerkesztőnk.

A pénzügyminiszter költségvetési expozéja megállapítja, hogy a dinár a bizalmi válság legkritikusabb pillanataiban is szilárd maradt és a csökkentett költségvetés teljes egyensúlyt ér el

A költségvetési expozé vázlatos ismertetése

Jelentette már a Reggeli Ujság, hogy dr. Gyorgyevics Milorád pénzügyminiszter elkészítette az 1932—33. évi pénzügyi költségvetést, amelynek végösszege 11 milliárd és 400 millió dinár, tehát az előző költségvetési esztendővel szemben jelentékenyen kisebb és nagy megtakarításokat hajít végre. A pénzügyminiszter a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén terjesztette be a költségvetésről szóló expozéját, amely bevezető részében foglalkozik a mai gazdasági helyzettel és részletesen megindokolja a költségvetés összeállítását. A pénzügyminiszter expozéjából a következő a legközönséget is érdeklő fontosabb részleteket közöljük:

— A költségvetési törvényjavaslat tényleges értékeléséhez legfontosabb — mondja az expozé — hogy szem előtt tartjuk az általános gazdasági viszonyokat. Ha analízis alá vesszük a háború utáni költségvetési időszak gazdasági viszonyait, vitathatatlan, hogy a mostani periódus a legkedvezőtlenebb.

Az általános gazdasági viszonyokat, amelyek között ez a javaslat elkészült, nehezebbek lehet tekinteni, nemcsak az államgazdálkodás előbbi periódusaihoz viszonyítva, hanem az egész kulturvilág gazdasági fejlődésének történetére való tekintettel is.

Az 1820—1850 közötti, valamint az 1873—1896 közötti gazdasági depressziók — lehet, hogy talán csak időbeli távolságuk miatt — úgy tetszik, mintha enyhébbek és mérsékeltébbek lettek volna, mint a mai gazdasági válság.

A gazdasági világválság, amelyben most vagyunk, habár már előbbi keletű,

hála gazdasági sztruktúránknak közvetlen és gyakorlati behatása csak a most érvényben levő költségvetésünkre volt.

Az európai válság — kereskedelmi, gyáripari, agrár, pénzügyi stb., — a gazdaság és fejlődött Amerikából indult el. Az amerikai gazdasági élet gyors és hirtelen változásai katasztrófális behatással voltak az ottani vállalatok értékpapírjaira. Az amerikai tőzsdekrízis az európai kontinensre is áterjedt ép akkor, amidőn Európa a háború utáni időkben az újjáépítés korszakában volt.

Az expozé ezután részletesen fejtegeti a gazdasági válság első hatásait Európában. A párisi, berlini és más tőzsdéken mutatózó válság gyáripari és kereskedelmi depressziót vont maga után, az árak gyors tempon zuhanni kezdtek és esődők mutatkoztak a gazdasági élet minden ágában. A kivitel gyors eszkökenése megrázkódtatta a fizetések mérlegét, a pénz kezdett eltűnni a forgalomból és a bizalom egyszerre gyengülni kezdett. Mindez azt bizonyította, hogy az általános gazdasági válság szimptomái mutatkoznak és lassanként előállott az a súlyos gazdasági válság, amelyet teljes világgosságnak az expozéhoz csatolt számszerű adatok mutatnak be.

Az expozé ezután azokat a visszahatásokat tárgyalja, amelyeket az általános gazdasági válság a mi gazdasági viszonyainkban előidézett.

A válság jelenségei, habár jóval eny-

hebb alakban, mint más államoknál, nálunk is mutatkozni kezdtek és a legintenzívebb munkában értek bennünket,

amelyet állami aktivitásunkban kifejtettünk, ami az 1929 január hatodikával megjelölt állampolitikai eredménye volt. Ez az aktivitás a legutóbbi három esztendő költségvetésében nyilvánult meg, amelyekben mindazok az intézkedések és reformok kifejezésre jutottak, amelyek alkalmazását és végrehajtását biztosítani kellett.

A cereáliák áresése, amely a világpiacon az utóbbi esztendőkben mutatkozott, megadja mai mezőgazdasági válságunk jellegét.

A mezőgazdasági válság érintett bennünket mint tulajdonos agrárállamot, legerősebben.

A mezőgazdasági válság nélkül nem lennénk arra kényszerülve, hogy úgy a jelenben, mint a jövőben az általános válság enyhítésére meghozza az áldozatokat, amelyeket egyébként a jövőben is hozni fog.

Gazdasági válságunk súlypontja abban van, hogy termelésünk nagyobb a belső szükségleteknél és nem sikerült még elűntetni a mezőgazdasági és gyáripari termelés közötti diszparitást.

A probléma nemcsak azzal komplikálódik, hogy az árak estek, hanem azzal is, hogy vevőket kell találni. Aratási hozamunk az 1931. évben, összehasonlítva az 1926—1930. évek átlagával, a következő képet nyújtja (kvintálokban):

	1931. év	1926-1930
buza	23,064.367	22,132.696
árpa	3,712.012	3,802.345
zab	2,772.072	3,303.466
rozsa	2,062.734	1,879.527

A tengeri termése az elmúlt évben 32.130.196 kvintál volt az előbbi tíz év középértékével összehasonlítva 3.335.51 kvintállal több, mint előbb. Ezzel szemben a buza és tengeri kivitele az 1931. év első kilenc hónapjában, az előző év ugyanezen időszakával összehasonlítva, ez volt:

Buza 188.404 tonna, 330.1 millió, —11 ezer 857 tonna, —61.8 millió, 16.76 százalékkal kevesebb.

Tengeri 206.648 tonna, 190.5 millió, —197.153 tonna, —258.7 millió, 40.91 százalékkal kevesebb.

A közép-európai és keleteurópai agrárállamok súlyos helyzete több konferenciához is vezetett, amelyeket Bukarestben, Varsoóban és nemrég Szófiában tartottak meg. A Genfben, Párisban és Romában megtartott nemzetközi konferenciák főképpen a buza kérdésével foglalkoztak.

Megkísérelték, hogy az agrár és gyáripari államok közötti esérével megkönnyítsék az eladást, hamarosan belátták azonban, hogy ennek gyakorlati megoldása lehetetlen.

Mezőgazdaságunk különféleségét az előbbi években, míg a válság más mezőgazdasági ágakat nem ért el, úgy tekintették, mint olyan szimptomát, amely jelentékenyen enyhíti nálunk a gazdasági válságot. A hely-

zet azonban ma ebben a tekintetben sem kedvező, mert a válság a mezőgazdaság más ágait, mint az állattenyésztést, gyümölcs és szőlőtermelést stb is elérte.

Másszóval a mezőgazdasági válság jelentékenyen csökkentette a lélekszámában legnagyobb osztályunkat, a mezőgazdasági osztálynak fogyasztóképességét, aminek viszont más társadalmi osztályokra van visszahatása.

Kivitelünk eszkökenésének főoka a mezőgazdasági válság.

A gazdasági válság gyáriparunkban, kézművesiparunkban és kereskedelmünkben is éreztette hatását, habár kisebb mértékben, mint a mezőgazdaságban és nem olyan hevességgel, mint más országokban. A gyáripari vállalatok jelentékeny része, habár nem is szüntette be üzemét, mint más államokban, azonban jelentékenyen csökkentette azt. Ez különösen a faiparunkra vonatkozik, amely összkivitelünk 25 százalékat jelentette. Az orosz fa versenye folytatán és a nemzetközi piac áreséseinek következtében a faipar meglehetősen pang.

Az elmúlt év első kilenc hónapjában az 1930 esztendővel összehasonlítva, fa-kivitelünk 42 százalékkal esett.

Csaknem ugyanebben a helyzetben van a bőr, textil, papír és cementiparunk. Az expozé ezután részletesen és számszerűen kifejti a gazdasági válság hatásait az egyes iparágakban.

Azok a nehézségek, amelyekkel kereskedelmünknek, bankvilágunknak és kézművesiparunknak meg kell küzdenie, szintén nem csekélyek. A kereskedelempolitika Európa csaknem minden államában arra törekszik, hogy védvámokkal védekezzenek, ami a mi kereskedelmi mérlegünkben is éreztette hatását. A külföldi nagy pénzüzetek bukásai, valamint az angol font zuhanása a mi pénzüzeteteinknél is visszahatást okozott. A bankbetétek visszavonása, amely nálunk sokkal kisebb mértékben jelentkezett mint máshol, mégis olyan hatásos volt, amely paralizálta kereskedelmi működésünket és a pénzüzetetek munkáját. A munkák általános pangása következtében a pénzüzeteteknél a gazdasági hiteleket kicsiny részre csökkentették.

Az expozé megjegyzi, hogy ezeket az adatokat szükséges volt felemlíteni, mivel mindezek konzekvensen az állami bevételeknél is éreztették hatásukat, ami az expozé kísérelő állami kiadásokról készült kimutatásból is kitűnik.

Az expozé ezután a világgazdasági válságnak a nemzetközi fizetésekkel mutatózó visszahatását tárgyalja, amelyeknél bizonyos fizetési könnyítések merültek fel és ezeknél elsősorban a német jóvátételi fizetések egy évi moratoriumát kell megemlíteni.

Ennek következtében az 1931—32. évi költségvetés egyensúlya kérdésessé vált. Ugyanis az állami költségvetés 9. részében egy 406 millió dináros tétel volt előirányozva, amely államunkat a Young-terv harmadik évére megillette. A moratorium következtében költségvetésünk egyensúlya kérdésessé vált. A királyi kormány már emel-

HOLNAP REGGEL MA ESTE

mindenki arról fog beszélni, milyen szép volt a NAK műsoros táncestélye, amelyet

fél 9 órai kezdettel rendeznek a Szloboda nagytermében

fogva sem adhatta hozzájárulását a moratoriumhoz, de azért adminisztratív intézkedésekkel sikerült a mostani költségvetés összegét 714.865.587 dinárral csökkenteni, amely összegből az állami adminisztrációra 395.229.587 dinár, a gazdasági intézményekre pedig 319.636.000 dinár jutott. A királyi kormány ezenkívül még más intézkedéseket is tett a kiadások csökkentésére.

Az a bizalmi válság, amely egész Európában érezte hatását, nem kerülhette el országunkat sem.

Szerecsés körülmények folytán azonban államunk nem volt rövidlejáratu kölcsönökben angazsálva és ennél fogva a válság nálunk nem érezte hatását olyan intenzíven,

mint másutt, pld. Németországban, sőt Angliában is. Ennek

a válságnak legkritikusabb pillanataiban is a tőnár érintetlen maradt

és a válság nálunk csupán enyhébb és érezhetőbb következmények nélküli bankválságban érezte hatását. A kivitel csökkenése a múlt év három hónapjában csaknem megszűnt és az elmúlt év utolsó három hónapjának erős kivitele normalizálta kereskedelmi mérlegünket úgy, hogy a Narodna Banka devizafőállományának emelkedése és aranykészletének növekedése is hozzájárultak ahhoz, hogy a dinár szilárd maradjon.

Az expozé ezután megállapítja, hogy kiviteli kereskedelmünk az előző évhez hasonlítva az elmúlt évben mennyiségben 29.78 százalékkal, értékben pedig 29.18 százalékkal csökkent. A bevitel ezzel szemben mennyiségileg 25.14 százalékkal, értékben pedig 31.03 százalékkal csökkent.

Az expozé ezután áttér a költségvetési javaslat technikai összetételének ismertetésére, amely

alig különbözik a legutóbbi, illetőleg a mai költségvetés technikai összetételétől.

Ebben a tekintetben az utóbbi években racionális felosztást és maximális leegyszerűsítést és áttekinthetőséget érték el, amely technikai tekintetben jellemzi minden állam költségvetését. Azonban a költségvetés tartalma az előbbiekkal való összehasonlításban nagy különbséget mutat fel. A költségvetési javaslat az állami közigazgatásnál 7.550.907.708 dinárt mutat fel, míg az állami gazdasági vállalatoknál 3.849.092.292 dinár, amely az 1932-33. évre 11.400.000.000 dinár összeget jelent. Az állami közigazgatás költségvetése 971.451.584 dinárral kevesebb, míg az állami gazdasági vállalatok költségvetése 838.852.370 dinárral kevesebb, mint az előző évben. Ha ehhez a csökkentéshez hozzáadnók az utólagos és rendkívüli hiteleket, amelyeket összesen 463 millió dinár értékben hagytak jóvá, a népképviselő részére jóváhagyott 44.622.130 dinár, valamint az állami adósságszolgálatába állított hitelek emelését, akkor a csökkentés összege 2.656.340.339 dinárt tüntet fel. A költségvetési javaslat teljes egyensúlyt mutat fel.

A költségvetési javaslat ezután sorra veszi az egyes minisztériumok költségvetéseinek ismertetését.

— Rajics Balázs püspöki vikárius kedden este tartotta névnapját. A közszeretetten álló főpapot a szuboicai papság köszöntötte névnapja alkalmával.

Tíz év előtt választották meg a katolikus egyház fejévé XI. Pius pápát

vazólapokat égetik el és az így kiszálló kevés füst tudatja az örömhírt Róma és az egész világ katolikusainak, hogy: Habemus papam! (Van már pápánk!)

Ezerkilencszázhuszonkettő február harmadikán délelőtt tíz és délután két órakor ült össze a conclavé, anélkül azonban, hogy egyetlen jelölő is megkepte volna a szükséges kétharmad többséget. Szombaton, február negyedikén két ízben is gomolygott ki sűrű füst a sixtini kápolna kályhájának csövéből, jelezvén, hogy még mindig nem választották pápát. Vasárnap százezer ember szorongott a Szent Péter téren, de a délelőtti és délutáni szavazás egyaránt eredménytelenül végződött. Hétfőn, február hatodikán boros, esős nap volt, de ennek ellenére is nagy néptömeg gyülekezett ismét a Szent Péter téren, mert mindenki tudta és várta, hogy az nap biztosan megválasztják a pápát a bíborosok. Délelőtt tízenegy óra negyvenöt perc volt, amikor vékony, alig látható füstcsík hagyta el a sixtini kápolna kályhacsövét, amit az összegyűlt tízezer óriási lelkesedéssel fogadtak. Senki sem tudta azonban még, hogy ki a pápa. Eelőre műfva megnyiták a Szent Péter térre vezető üvegajtók s a loggiáról vörös bársonnyal szegélyezett fehér szőnyeget bocsátottak le, rajta XI. Pius pápa címerével. Tizenkét óra 22 perc volt, amikor a bíboros diakonus kezével csendet intett a népnek és messze hallható hangon a következőket mondotta:

— Örömhírt közlök veletek! Van már pápánk. Öminenciája fötisztelendő Ratti Achilles ur, aki a XI. Pius nevet vette fel.

Kimondhatatlan örömmujongás vett erőt a százezernyi hívőn, amikor a pápai nemesi testőrség, a svájci őrség és a pápai csendőrség felvonult és a Szent Péter tér előtti olasz csapatok feszes vigyázz-állása közben 12 óra 30 perckor megjelent a loggián XI. Pius pápa, Szent Péter apostol 260-ik utóda és megáldotta a térdeplő tömeget. Az áldás után biborköpenyt borítottak a pápa fehér ruhájára s a Szentatya ezután visszavonult lakosztályába.

XV. Benedek pápa halála után a bíborosi kollégium 1922. február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján összeült a vatikáni Szent Pál kápolnában, hogy megválassza a katolikus egyház új földi fejét. A délelőtti szentmise után a bíborosok imába merültek és ugyanaznap délután ünnepi szertartások között bevonultak a sixtini kápolnába, ahol megkezdődött a pápaválasztás. A sixtini kápolna balsarkában hatalmas vaskályha áll, ebben égették el a szavazólapokat, hogy ha a jelöltek egyike sem kapott kétharmad többséget. A kályha csöve a sixtini kápolna egyik ablakán át vezet a szabadba. Hogyha egyik jelölt sem kapott kétharmad többséget, akkor a szavazólapokat nedves szalmával együtt égetik el és a kitérdülő sűrű füstből tudja meg a vatikáni udvarán álló nép, hogy még nincs pápa. Ha azonban az egyik jelölt megkapja a kétharmad többséget, akkor csak a szá-

APOLLO, február 4-7

Hervée világhírű operettje

NEBÁNTSVIRÁG

(MAMSELLE NITOUCHE) az általánosan ismert gyönyörű, fölbemésző melodrákkal. Rendezte Karl Lamsch
Főszereplők: ANNY ONDRA, Oskar Karlweiss, Hans Junkermann, Georg Aleksander
Kezdet: 5, 7, 9 órák

A jövő héten megkezdődik a vita a leszerelési konferencián

Olaszország javaslatára készül a fegyverkezési arány megállapítása ügyében

Arthur Henderson, volt angol külügyminiszter, a leszerelési konferencia elnöke

Genfől jelentik: Európa közvéleménye nagy érdeklődéssel várja a genfi leszerelési

konferencia tulajdonképpen kezdetét, a jövőhét első napjait. A jövő heti üléseken

Simon angol külügyminiszter, Tardieu francia hadügyminiszter, Brüning német Birodalmi kancellár és a nagyhatalmak több más vezető államférfia mond beszédet.

Nadolny német nagykövet esütörtökön másfél óra hosszat tartó megbeszélést folytatott Tardieuval, tegnap pedig Apponyi Albert gróf magyar delegátussal, Grandi olasz külügyminiszterrel és Boheman svéd követtel tárgyalt.

Azt a híresztelést, mely szerint

Olaszország a fegyverkezés arányának gondolatát eredeti formájában akarja felvetni,

olasz körökben aként igazítják helyre, hogy Olaszország csak akkor nyul ehhez az esz-közkhöz, ha a jobb megoldásnak minden reménye elvész, ami csak az értekezlet végén lesz megállapítható.

A kiküldött szűkebb bizottság tegnap részletesen tárgyalta a gazdasági tanács törvénytervezetét

Beogradból jelentik: A képviselőházban tegnap a különböző bizottságok folytatták munkájukat. Tegnap délelőtt Jankovics Velizar elnökletével a gazdasági tanács felállításáról szóló törvénytervezetet tárgyalta le a szűkebb bizottság és ez alkalommal

dr. Kramer kereskedelmi miniszter expozét mondott, amelyben a gazdasági tanács felállításának ügyét ismertette. Az expozé utáni vitában a bizottságnak csaknem valamennyi tagja részt vett.

Nikolics Milán bán is résztvesz a ma kezdődő szombori tanítógyűlésen

Este a Szokol Otthonban nagy hangverseny és műsoros estét tartanak a tanítók

Szomborból jelentik: Szombor város, járás és az apatini járás tanítói, ma tartják meg nagy tanítói értekezletüket, amelyen több előadás fog elhangzani és amelyen Nikolics Milán bán személyesen is résztvesz. A bán, nejevel együtt Szokolics Milan közoktatásügyi és Novakovics Milovan földművelésügyi osztályfőnök kíséretében tegnap délután érkezett Szomborba. A pályaudvaron Jaksics Milan kerületi inspektor fogadta. Ugyancsak tegnap érkeztek Szomborba Gyorgyevics Zsivojin és Gavrilovics Milivoj tanfelügyelők is.

A tanítóértekezletet ma délelőtt 10 órai kezdé-

tel tartják meg a városháza tanácstermében és ez alkalommal Nikolics Milutin szombori tanító Jugoszlávia földrajzáról tart előadást. Azonkívül még Popovics Izidor szivaci tanító tart előadást. Este a Szokol-otthonban monstre hangverseny lesz, amelynek műsora igen értékes és gazdag. A hangversenyen százhusztagu vegyeskar fog énekelni. Az ünnepséget Nikolics Milutin beszéde nyitja meg, majd a húszas eléneklése után a műsor következik.

Szomborban ugy a tanítószág, mint a közönség körében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a mai monstre hangverseny iránt.

Az államvédelmi bíróság tegnap hirdetett ítéletet Szemlekán Voja és társai bűnperében

A vádlottakat hat hónaptól hat évig terjedő börtönnel büntette a bíróság

Beogradból jelentik az Avala: Az államvédelmi bíróság tegnap délelőtt foglalkozott Szemlekán Voja és társai bűnperével, akiket az ügyész a közbiztonság ellen elkövetett bűncselekménnyel vádolt. Az államvédelmi bíróság ítéletében Szemlekán Voja melenci lakost hat hónapról két évre, Fuchs János becskereki lakost két évi börtönről és polgári jogainak öt évi felfüggesztésére, Atimov Zsárkó kumani lakost egyévi börtönről és polgári jogainak három évi elvesztésére, Stern József becskereki lakost hat hónapi szigorított fogházra, Bi-

schof Nikola becskereki lakost hathónapi súlyos börtönről, Petrovics Ljubomir kumani lakost hathónapi súlyos börtönről és Kocs máros András becskereki lakost hathónapi súlyos börtönről ítélte. Valamennyi ítéletbe beszámították a vizsgálati fogságban eltöltött időt.

A bíróság felmentette Szécsány János becskereki, Pajdak Nikola melencei, Germán Lajos becskereki, Gáborov Vászó melencei, Petrovics Nedenka kumáni, Mecsics Kovinka kumáni és Busbasser Péter becskereki lakosokat.

A pénzügyi törvény rendelkezésel a tandíjakról

Beogradból jelentik: Az 1932-33. évi költségvetési törvényjavaslattal kapcsolatban a pénzügyi törvénytervezet is elkészült, amelynek egyik legfontosabb rendelkezése a tandíjkérdés. Eszerint a tandíjat három kategóriába osztják és az illető tandíjkötelesekre a fizetett állami egyenes adójuk után szabják ki a tandíj összegét. A skála legkisebb összege 300-500 dinárig terjed, míg a legmagasabb fokozat 12-15.000 dinárig szabja meg a tandíjat.

A léprecsalt „udvarló”, akit az asszony helyett a férj barátságos fejszéje vár

Becskeréről jelentik: A becskereki törvényszék büntetőtanácsa tegnap érdekes ügyet tárgyalt. A bíróság előtt Terzin Váza 35 éves dragutinová földműves állott vádlottként, akit az államügyészség súlyos testi sértéssel vádolt.

Terzin, aki régóta gyanakodott szomszédjára Bastován Misára, hogy feleségével megcsalja, érdekes módon akart meggyőződni arról, hogy gyanújának valóban van-e valamilyen alapja. Ezért egy alkalommal elküldte fiát Bastovánhoz, azzal az ürrüggyel, hogy tartozását fizeti ki és előzőleg meghagyta fiának, hogy Bastován előtt — mintha csak fecsegésből tenné — valahogyan árulja el, hogy aznap este édesapjával kimennek a szállásra és a lakásban csak egyedül az édesanyja marad.

Terzin ugyanis úgy számított, hogy Bastován ennek tudatában felkeresi feleségét és ilyenmódon meggyőződhetik, hogy gyanújának van-e valamilyen alapja.

Terzin azonban este feleségét és gyermekét küldte el és maga maradt otthon a lakásban. Várta szomszédját.

Este tíz óra tájban egyszerre csak lépéseket hallott az ablak alatt és valaki megzörgötte az ablakot. Nyomban utána felhangzott a hívó szó:

— Szmilja... Szmilja... (Igy hívják Terzin feleségét).

Terzin elváltoztatta a hangját és kiszólt az ablakon, hogy csak jöjjen be, mert „férje” nincs itthon.

A megtévesztett szomszéd erre a kapuhoz ment, Terzin pedig egy fejszét vett magához és a belépő „udvarlót” úgy ütötte fejbe, hogy az nyomban összeesett. A léprecsalt gazdálkodó az eset után hetekig nyomta az ágyat, míg súlyos sérüléséből kilábal.

A tárgyaláson ugy a vádlott, mint a sértett boziserő vallomást tett. A bíróság Terzint az enyhítő körülmények figyelembevételével 15 napi fogházra ítélte.

A sztárakanizsai kereskedők és gyáriparosok egyesületének közgyűlése

A kereskedők és gyáriparosok egyesülete minden délután tartotta rendes évi tisztújító közgyűlést. Az egyesület, amelynek 83 tagja van, elnöknek közfelkiáltással ismét Turnaics Milost választotta meg, aki 12 éve vezet az egyesületet. Alelnökök Grüber Armin és Losonc János, titkár Söröghy János, pénztárnok Olajos Péter, könyvtáros Szalai István, tárnagy Gusztáv Fülöp, ügyész dr. Batta Péter. A választmány tagjai: Sumanac Zsivoriád, Kalmár Mór, Bata Károly, Konecz István, Pálinkás József, Ivkovic József, Vermaeski Sztévan, Dobó Dezső, Lippai János, Bakalics Milan, Deutsch Károly. Felügyelő bizottság: Lederer Manó, Apró Sándor és Biró Károly.

A közgyűlés kimondta, hogy március 9-én, az új kereskedelmi törvény értelmében, kötelező egyesületté válik és mindegyik kereskedőre kötelező, tagnak belépni. A közgyűlés úgy döntött, hogy megmaradjon a közös kereskedelmi és iparkamara és kérvényezni fogja, hogy a kamarában a kamara egyesületnek is legyen képviselője. Miután az új kereskedelmi törvény értelmében a piacokon nem lehet majd eladni kereskedelmi árut, hanem csak terménycikkeket, kéri a várost, hogy a piacot szabályozza. A fűszerkereskedők kérték, hogy a megvásárlást ne kössék külön engedélyhez, miután ez az ország egyik városában sincsen szokásban.

Hogyan szerezte meg az angol hadvezetőség a Hindenburg vonal tervét?

Egy angol hadnagy tette, amellyel megrövidítette a világháborút

Londonból írják: Lewis Houston, az ismert milliárdos és hajóépítő özvegye, aki egy évvel ezelőtt 100.000 font sterlinget adott az 1931. évi Schneider-kupa megalapítására, most újra beszélt magáról. A milliárdos már régebben 500 font sterlinget ajánlott fel annak, aki véget vetett a világháborúnak.

A díjat eddig nem lehetett kiadni, mert senki sem tudta, hogy voltaképp kicsoda szüntette meg a világháborút. Pár héttel ezelőtt egy angol hetilap tüzetesen, körülményes részletekkel mesélte el, mi-csoda kalandba bocsátkozott Rollings zászlós a világháború vége felé.

Az angol tiszt egy vakmerő raj élen páncélos hadiszekéren — tank — kilenc kilométernyire hatolt be a német tűzvonalakba. Innen a német fővezérkarhoz került s a véletlen szerencséje folytán birtokába vette az ott talált összes iratokat és okmányokat, azután visszatért övéhez csapatával

együtt, anélkül, hogy egy hajszála is meggörbült volna. Csak később döbönt rá az angol vezérkar, — miután az okmányokat átvizsgálta, — hogy mi-csoda nagy szolgálatot tett diákszerű esinyjével a zászlós.

Az iratok és okmányok között meglelték a híres Hindenburg-vonal tervét, amely folyton kelleltette a végleges német vereséget. Ilyeténképpen az angol-francia vezérkar ellenlépéseket tehetett a védelem ellen.

Ezt mesélte el a hetilap s arra a következtetésre lyukadt ki, hogy Rollings zászlós tényleg megrövidítette a háború tartamát. Azon a napon, amikor a lap közzétette a cikket, Lady Houston nyomban telefonált a szerkesztőnek és kijelentette, hogy a díjat kifizető 500 font sterlinget Rollings hadnagynak adja. Másnap el is küldte a csekket. A díjat Rollingsnak ünnepély keretében nyújtották át Neath-ban, ahol jelenleg él.

Letartóztatták Tyoszics Nebojsa volt topolai jegyző összes társait

A letartóztatottakat tegnap beszállították a szuboticei fogházba

Topola volt jegyzőjének a nagyszabású sikkasztásokkal és hivatali hatalommal történt visszaéléssel vádolt Tyoszics Nebojsának valamint társainak bűnügyében rövidesen főtárgyalás lesz. A szuboticei ügyészség ezért szükségesnek tartotta a letartóztatásban levő Tyoszics Nebojsán kívül, annak társait is őrizetbe venni.

Az ügyészség előterjesztésére a noviszádi felebb

viteli bíróság tanácsa elrendelte Tapavica Branko volt főszolgabíró, Popovics Aleksza volt topolai adóügyi jegyző, Szirtes Sándor volt topolai községi albiró és Balog Jásó letartóztatását. A rendőrség a négy gyanúsítottat tegnap letartóztatta és este beszállította a szuboticei törvényszék fogházába.

Saját kislányai ellen követett el merényletet egy szentai földműves

A bestiális embert felesége jelentette fel a rendőrségen

A martonosi rendőrség tegnap reggel letartóztatta Bálint János 38 éves szentai földművest, akit felesége jelentett fel, azzal vádolva férjét, hogy bűnös merényletet követett el 9 éves és 11 éves kislánya ellen. A bestiális merényletet az asszony a napokban fedezte fel, amikor kisebbik leánya sirva panaszkolta el, hogy mit tett vele édesapja. Az anya faggatásaira a nagyobbik lány elmondotta, hogy édesapja már két év előtt merényletet követett el ellene, azóta pedig többször is megtámadta.

A rendőrségen kihallgatták Bálint Jánost, aki beismerte bestiális tettét, de azzal védekezett, hogy megrögzött alkoholist és bűnös cselekményeit ittas állapotban követte el. Bálintot tegnap beszállították a szuboticei bíróság fogházába, ahol a vizsgálóbíró megkezdte kihallgatását.

A noviszádi polgári magyar daloskör ma este nyolc órakor választmányi ülést tart a Trombita vendéglőben.

Szomborban letartóztattak egy fiatalembert, aki bélyegzőket akart hamisítani. Bosnyák Ernő szombori nyomdátulajdonoshoz tegnap délelőtt beállított egy fiatalembert, aki a beogradai városigazgatóság tisztviselőjének adta ki magát és bélyegzőket akart megrendelni. Bosnyák, aki előtt gyanus volt az ügy, látszólag belement az üzletbe, közben azonban értesítette a rendőrséget, amely a fiatalembert letartóztatta. Ekkor kiderült, hogy a fiatalembert Torn Józsefnek hívják és hamis igazolványokat akart gyártani, hogy ilyen módon pénzhez jusson.

ÉRTEKTÖZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.10—10.18, Bécs 12.44—12.56, Prága 57.925—58.325, Berlin 7.42—7.46, London 195.

Zürich. Beograd 9.05, Páris 2017.75, London 1774, Newyork 512.50, Brüsszel 71.50, Milánó 26.65, Madrid 40.10, Amsterdam 206.525, Berlin 121.575, Szófia 3.71, Prága 15.13, Varsó 57.45, Bukarest 3.05.

Liverpool. Irányzat: Lanyhuló. Buza március 5 sh 1.75, május 5 sh 4, július 5 sh 6.375.

Noviszádi terménytözsde

Rozs 160—165, árpa 63—64 kg 122.50—127.50, tavaszi 67—68 kgos 150—160, zab 125—130, tengeri bácskai gar. min. 68—70, Szombor környéki 70—71, márc.-máj. 76—78, bánáti gar. min. 68—69, szerémi gar. min. sidi paritás 73—74, szerémi márc.-május 76—78. Liszt bácskai és bánáti nullás gg és g 360—380, kettős 340—360, ötös 305—310, hatos 250—265, hetes 190—200, nyolcas 122.50—127.50, buza-korpa jutásakokban 85—90, bánáti 80—85, fehérbab 2 százalékos, zsák nélkül 187.50—192.50, burgonya szlovéniai fehér 97.50—102.50, szlovéniai rózsza korai 127.50—132.50, fehér szlovéniai 94—96.

Irányzat: Gyenge.

Forgalom: 29 vagon.

Szombori terménytözsde. Rozs bácskai 160—165, zab szerémi 125—130, árpa takarmány bácskai és szerémi 122.50—127.50, hab usans 180—185, ujtengeri bácskai prompt 67—69, tengeri tengeri március, április, május 77—79, liszt 00 360—380, kettős 340—360, ötös 305—315, hatos 255—265, hetes 190—200, nyolcas 122.50—127.50, korpa prompt 87.50—92.50. Irányzat: Lanyha. Forgalom: Tengeri 36, örlemények 13, összesen 49 vagon.

Egyhónapi elzárás hatóság megrágalmazásáért. A szuboticei járásbíró tegnap hatóság megrágalmazásáért egyhónapi elzárásra ítélte Engi Géza szuboticei földművest.

Hírek

1932

Február

6

SZOMBAT

Időjárás: (A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése). A tengermeléken derült, az ország belsejében borús idő volt, az északi és keleti részekben mérsékelt széllel. A hőmérséklet az ország egész területén emelkedett, a minimum Szarajevón mínusz 15 fok, a maximum Mosztáron plusz 13 fok volt. Noviszádon tegnap délelőtt plusz 8 fokot mutatott a hőmérő.

Időjárás: Az egész ország területén borús idő várható, mérsékelt, változóirányú szelekkel, helyenként esővel és hóval. A hőmérséklet süllyedni fog.

— **Hitoktatói áthelyezések a szuboticei püspökség területén.** Budanovics Lajos szuboticei püspök bácskai apostoli kormányzó a szuboticei egyházmegye területén a következő áthelyezéseket eszközölte: Szobonya Mártont Adáról a szuboticei Szt. Teréz székesegyházhoz, Hegyi Pált Sztáribecsejéről Adára, Nild Jenőt Sztáribecsejéről Szommer Károly káplán helyére Sztarakanizsára, dr. Takács Ferencet Szubotícáról Sztáribecsejre helyezte át önálló hitoktatói minőségben.

— **Dr. Lubacsevski Taddeus előadása Noviszádon, Lengyelország és Jugoszlávia kereskedelmi viszonyairól.** A kereskedelmi gyáripari és ipari kamara palotájának kistermében vasárnap, február 7-én délelőtt 11 órakor dr. Lubacsevski Taddeus, a beogradai lengyel követség tanácsosa előadást tart Lengyelország és Jugoszlávia kereskedelmi viszonyairól. Az előadásra belépődíj nincs.

— **Garázdalkodásért ötnapi elzárásra ítélték egy noviszádi bérkocsist.** A noviszádi törvényszék tegnap tárgyalta Sováki Antal noviszádi bérkocsis ügyét, aki február 2—3-ika közötti éjjel a Szlávnics-féle vendéglőben egy elhajított pohárral súlyosan megsebesítette Tomics Milan pincért. A bíróság a bérkocsist ötnapi elzárásra ítélte.

— **Ne sajnálja azt a kis pénzt és jöjjön el ma este fél 9-kor a Szlobodába a NAK műsoros tünce télyére.**

Nemes tánciskolájában

Vasárnap, február 7-én ünnepi **VENDÉGEST.** Kezden, farsang utolsó napján, fél 9-től 12-ig megtartott **Apacs-est,** amelyen maszkák is megjelenthetnek. Beépődíj 7—10 din. Gardemamak nem fizetnek.

— **Öngyilkosság vagy szerencsétlenség.** Becskerekéről jelentik: Maticsek Margit 20 éves becskereki cselődeányt, aki Tenner Alfrédnél a Krusznika uca 4 szám alatt volt alkalmazásban, tegnap reggel munkahelyén eszméletlen állapotban találták. Azonnal beszállították a becskereki kórházba, ahol még mindig nem tudták megállapítani, mitől vesztette el eszméletét. A leánynak nem régen gyermeke született és így valószínűnek tartják, hogy szegye-nében öngyilkosságot követett el.

— **A háziaszany öröme a Sibality-féle (Szubotica) kenyér.**

— **Kutbaugrott egy 50 éves bácspetrováci kereskedő.** Rumán Ján 50 éves bácspetrováci kereskedő tegnap délután öngyilkosságot követett el. Az öreg délelőtt panaszkodott a házbeliék előtt, hogy tovább nem tudja elviselni az életet. Délután sikerült észrevétlenül elhagynia a szobát és az udvaron álló nyitott kutba vetette magát. Mire tettét észrevették és kimentették, már meghalt.

— A spanyol katolikusok a jezsuitákért. A spanyol katolikusok felfolyamodással éltek a törvényszéken a kormány azon rendelete miatt, amelyet a jezsuita rend feloszlására és vagyonának elkobzására adtak ki. Kéri a kormányt, hogy addig függesse fel e rendelkezést, míg a törvényszék is nem hoz ítéletet. A kormány éppen úgy feloszlatta a többi rendeket is, mint a jezsuitákat. A katolikus ellenes egyesületek üdvözlő táviratokkal üdvözlik a kormányt e radikális rendeletei miatt. A parlamentben is szóvá tették a jezsuita ügyet. A katolikus érdekeket Lamamie De Clairae képviselő védi a parlamentben. Kimutatta, hogy alkotmányellenes a katolikus egyház támogatása.

— A noviszádi önszegélyző iparosegyesület közgyűlése a fővárosi palota nagyteremben. A noviszádi önszegélyző iparosegyesület, vasárnap február 7-én délután három órakor tartja negyedik rendes évi közgyűlését, amelyen az iparosokat érintő fontos kérdések kerülnek megvitatásra. Az egyesület vezetősége felkéri tagjait, hogy a gyűlés fontosságára való tekintettel lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

— A Noviszádi Polgári Magyar Daloskör érdekes újítást vezetett be. Már a legközelebb megkezdődik a hangjegyek (kotta) tanítása. Mindezt nem kell külön honorálni. Csak arra kéri a daloskör az énekeseket, hogy minél számosabban jelentkezzenek. Az énekpróbák kedden és csütörtökön vannak este 8-tól a Gyűlvészi-féle helyiségben. Tekintettel arra, hogy ez évben komoly versenyek is lesznek, kérjük a tagokat, hogy már kedden jelenjenek meg az összp próbák előtt.

— Dohányárusok egyesületeinek figyelmébe. A dohányárusok egyesületének beográdi szövetsége ezúton is értesíti tagjait, hogy az 1931 december 5-én életbelépett új állami monopólium törvény értelmében a megszabott áru monopolcikké árusításával foglalkozó személyek megadóztatása az új törvény 8. paragrafusának második bekezdése értelmében nem a közvetlen adók és önkormányzati illetékek kivételének hatáskörébe tartozik. A fentiekről a pénzügyminisztérium adóügyi osztálya 92.975-III. számú körlevelében értesítette az összes illetékes egyesületeket.

— A N. A. K. vigalmi bizottsága felhívja a közönséget, hogy a ma esti műsoros táncestélyre lefoglalt asztalokat legkésőbb ma délig átvenni sziveskedjenek, egyben értesíti a helyeket és urakat, hogy estélyi ruha nem kötelező.

— Nem vesznek fel több tisztviselőt a szuboticeai városházán. A szuboticeai polgármesteri hivatal annak közlését kéri, hogy a polgármesteri hivatal állástkeresések ügyében semmiféle közbenjárást nem fogad el. Állástkeresők írásbeli kérvénnyel se forduljanak a városhoz, mert semmi üresedésben levő állás nincs, sőt a város vezetősége az idej költéséget jóváhagyása után újabb tisztviselőredukciót fog végrehajtani.

— Amerikában lezuhant egy utasszállító repülőgép. Los Angelesből jelentik: A várostól északra lévő hegyek között megtalálták egy több mint nyolc napja eltűnt utasszállító repülőgép maradványait. A pilóta és a hét utas holtteste teljesen megszenesedett.

— A noviszádi vöröskereszt egyesület műsoros teadélutánja a Szlobodában. A noviszádi vöröskereszt egyesület vasárnap, e hó 7-én, délután 4 órai kezdettel tartja műsoros teadélutánját a Szloboda szálló nagytermében, amelyen közreműködik Ljubinka Bóbics, a beográdi nemzeti színház művésznője. A tánczenét a Szloboda kávéház jazzzenekara szolgáltatja. Belépődíjak: 15 és a diákok részére 5 dinár.

— Szerekedés. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a természetes „Ferenc József” keserűvíz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Gyógy-szertárban, drogériában és fűszerüzletekben kapható.

— Három betörés egy éjszaka Szrbobrában. Szrbobrában tegnap éjjel ismeretlen tettesek három helyen is betörték és ezek közül két helyen sikerrel is jártak, azonban a harmadik helyen még idejében észrevették őket és megzavarták. Az első betörést Lazarevics Ivánka özvegyasszony lakásán követték el, ahova az ablak felfeszítése után jutottak be. Innen mintegy 300 dinár értékű arany- és ezüst- és különböző élelmiszereket vittek el többszáz dinár értékben. A másik betörést Saresev Pera kereskedőnél követték el, ahonnan 2-300 dinár értékű fűszerárut loptak el. Az ismeretlen betörők Pávics Aron kereskedőnél is kíséreltek, azonban a kereskedő észrevette a betörőket, akik elmenekültek. A csendőrség a betörők után erélyes nyomozást indított és már nyomukban van. A betörők nevét a nyomozás érdekében egyelőre titokban tartják.

— A csurugi véres verekedés főszereplője továbbra is vizsgálati fogságban marad. A noviszádi törvényszék vizsgálóbírája a csurugi véres verekedés ügyében tegnap befejezte a letartóztatott Réti testvérek kihallgatását. A kihallgatás után a vizsgálóbíró úgy határozott, hogy Réti Ivan Ferencet és Réti Iván Istvánt szabadlábra helyezi, míg Réti Iván András továbbra is vizsgálati fogságban marad. Ellene tovább folytatják a vizsgálatot.

— Be kell szolgáltatni a szuboticeai hadkötelesek katonai okmányait. Szuboticeai katonai ügyosztálya közli az érdekeltekkel, hogy a hadköteleseknek be kell szolgáltatni katonai okmányukat a rendőrségen. A rendőri közegek házról-házra járnak és így gyűjtik be a katonai okmányokat, amelyeket a rendőrség néhány nap múlva visszaszolgáltató a tulajdonosoknak.

Fontosabb tudnivalók a N. A. K. ma, szombaton este a Szlobodában rendezendő

Műsoros táncestélyére

1. Kottas Aladár úr fog konferálni
2. A műsorszámok között tánc lesz.
3. Földszinten asztalok, erkélyen számított ülőhelyek állnak a közönség rendelkezésére
4. Helyárak: asztaloknál 20 Din., erkélyülés 15 Din., állóhely 10 Din.
5. Állóhely csak az erkélyen érvényes
6. Jegyeket elővételben és asztalokat lefoglalni csak ma délig Jakovljević és Kessler, valamint Kara és Fratricsevics cégeknél lehet. Jegyek este a pénztárnál fél 8 órától kaphatók
7. Műsor: kapható este a pénztárnál és a teremben az elárusítóknál
8. A műsor kezdete este fél 9 órakor
9. A tánchoz a noviszádi »Filharmonia« jazzzenekara fog közreműködni
10. A N.A.K. rendezősége felkéri a táncoló közönséget, hogy a táncok után mielőbb fogadják el helyüket, hogy a műsorszámokat akadálytalanul tovább lehessen folytatni.

A sztarakanizsai ipartestület az együttes kamara mellett. A sztarakanizsai ipartestület február 2-án megtartott közgyűlésén egyhangú határozatot hozott, amelyben az egyesület elhatározta, hogy továbbra is a noviszádi együttes kereskedelmi gyáripari és iparkamara kebelében marad és hogy az iparosszekció január 17-én megtartott plenáris ülés határozatával egyértelműleg foglalt állást.

Albertus Magnus szentté avatása alkalmával csontjait ünnepélyes körmenetben a kölni domba vették. Albertus Magnus 1280-ban született Kölnben és nagy tudomány- és oktató munkát végzett. A vallásos embernek a XIII. és XIV. század elején óriási tekintélye volt Európában

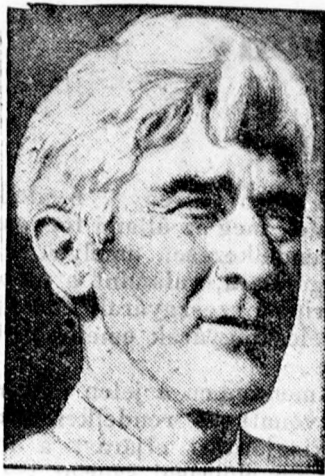
ODEON, febr. 4-7

Az 5 kulcs titka

Izgalmas, német bűnügyi tonfilm. Főszereplő: CARLO ALDINI
Kiegészítő: A legújabb PAPAMOUNT JOURNAL. Kezdet 5, 7, 9 órakor

— A „Nem élhetek muzsikaszó nélkül” sikere Sztarakanizsán. Sztarakanizsáról jelentik: Az iparos olvasókör kedden, február 2-án tartotta évi hagyományos bálját. Az idei bállal — amely már a 49. — egybekötve a műkedvelőgárda előadta Móric Zsigmondnak kitűnő énekes darabját a „Nem élhetek muzsikaszó nélkül”-t. Ez az izzig-végig Móric Zsigmond-izű darab kitűnően sikerült. A szereplők mindannyian megértve szerepüket határozottan élvezetes játékot produkáltak. A termet zsufolásig megtöltő publikum melegen és sokat tapsolta őket. Első helyen kell megemlíteni Vajda Icát, aki nagyszzerűen alakította a süket, de hű vénkisasszonyt, Minát. Zsani—Szeffű Ica és Pepi—Göbolyós Bözsi játéka elsőrendű volt. Apró Rózsi, Szabados Pucsu, Keeskés Ica, Szabados Panka, Takács Ilus, Vincer Margit, Szép Varga Böske, Vajda Juliska mind nagyon jók voltak. Vas Ilus nagyon jó megjelenésű volt. Balázs gazda—Bozsó Ferenc határozottan átértette a szerepét. Bozsó Alajos, Meggyesi Ferenc, Szabó György, Bálint Aladár, Dobos László, Bálint Aladár és a cigányok Harmath Jenő, Kanyó Ferenc, Fejős László, Oroszi Lukács a legjobbat produkálták. A nagyon jósikerkült előadás előtt dr. Nikolics Vladimír városi kerületi orvos kitűnően összeállított beszédben vázolta az olvasókör munkásságát és fontosságát, amit magyar nyelven Szaghmeiszter István tolmácsolt. Az előadás után a kora hajnali órákig tartó tánc volt. Az előadást a közeljövőben megismétlik.

— A felsőbácskai gazdák nagybálját ma tartják meg Sztarakanizsán. A sztaranizsai Gazdakör összes termei gyönyörűen feldíszítve várják a ma esti nagy bál résztvevőit. A bál, amelynek védnökségét Matijevics Lázár Sztarakanizsa város polgármestere vállalta magára, az utóbbi évek legnagyobb szabású gazdabáljának ígérkezik. A nagyszámu rendezőség gondoskodik arról, hogy mindenki kitűnően érezze magát. A sztaranizsai szimfónikus és cigányzenekar a két nagyteremben fogja állandóan huzni a talp alá valót, hogy a táncolók sohse pihenhessenek. A lányok részére igen nagyszámu táncosról gondoskodtak. A bálon ital-, édes-, sós- és virágsátor lesz, amelyekben a kanizsai leányok fogják az árusítást végezni. A jó hangulat és a bál nagy sikere biztosítva van. A Reggeli Újság a bálról részletes beszámolót fog hozni, egy a résztvevők teljes névsorával, mint a jó hangulatról és a táncoló fiataliságról. A beszámoló a keddi számban fog megjelenni.

Gar Wood az ismert amerikai motorosnak versenyző, „Miss Amerika IX” nevű motorosnőjével Miami mellett 186.5 kilométeres gyorsaságot ért el és ezzel új világrekordot állított fel.

— Kitűnően sikerült a moli gazdabál. A moli Gazdakör február 2-án nagyszabású gazdabálát rendezett. A bálon nagyszámu gazdaközönség vett részt, azonkívül számos szállási gazda-vendég is megjelent.

— Füzöket, melltartókat méret szerint legolesóbban készít: Fischer és Fia, Novi Sad.

— Szerencsétlenség a Tiszán. Adáról jelentik: Marusics Cvetko adai fiatalember több társával kocsolyázott a Tiszán. Marusics tul vakmerően át akart futni a tulsó oldalra és nem vette észre, hogy előtte lék van. Mikor a léket megpillanotta, már nem tudta kikerülni, beleesett és elmerült a vízben. Segélykiáltásaira a közelben levő Boja Kálmán nagy nehézségek árán kimentette. Barátai Marusicsot félig megfagyva szállították haza.

— Egy hónap alatt 3600 ingyenebédet osztott ki a horgosi vöröskereszt. A horgosi vöröskereszt egyesület, amely december 23-án nyitotta meg az iskolágyermekek számára a népkonyhát, január végéig 3600 ingyenebédet osztott ki. Az élelem kiosztására maga dr. Reinichné alelnök felügyelt.

— A Sibanty-bülfében (Szubotica) macesz kapható.

— Eltűnt egy apatini leány. Eppert Éva, egy apatini molnármester 18 éves leánya vasárnap óta eltűnt. A szép leány vasárnap este táncmulatságon vett részt, ahonnan azonban nyomtalanul eltűnt. A csendőrség megindította a nyomozást.

— Hirtelen halál. Adáról jelentik: Lupu Jakab az adai zsidóság köztisztviselőjében álló kántora, csütörtökön hajnalban hirtelen rosszul lett. Hozzátartozói azonnal orvost hívtak, aki azonban már csak a szívzélhűdés következtében beállott halált állapíthatta meg. A temetés tegnap délelőtt 11 órakor volt. A gyászoló család iránt az egész községben nagy részvét nyilvánul meg.

Rádió műsor:

Szombat, február 6

Beograd. 11: Gramofon. 11.57: Hírek. 12.05: Rádiózenekari hangverseny. 13.30: Hírek. 16: A közönség kedvenc lemezei. 17: Rádiózenekari hangverseny. 19: Német nyelvtanfolyam. 19.30: Előadás 20: Operaközvetítés a beográdi nemzeti színházból. Szünetben k. b. 21.30: Hírek, majd a közvetítés befejeztével Jazz-zene átvitel.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó. 12.05: A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 4: A „Rádióélet” gyermekjátékszórója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 5: A Szociális Missziótársulat előadása. Farkas Edit alapító főnökasszony: „Missziós üzenetek”. 5.30: „Japán emlékeim” Várady Zoltán dr. előadása. 5.50: Rádió amatőr posta. 6.15: D'Indy emlékhangverseny. Helyszíni közvetítés a Verbőczy-uccai gróf Zichy-palotából. 8: Népszínműelőadás a Stúdióból. Falu rossza, népszínmű 3 felvonásban. 10.30: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházából.

Bécs. 10.05: Siverseny közvetítés Mitterbachból. 11.30: Machek-zenekar. 2.35: Gramofon. 5: Wacek-zenekar. 7.30: Hangverseny a zeneegyesületi nagyteremből. 8: Vigopera 3 képben. 10.15: Werba-zenekar.

Prága. 11: Gramofon. 3.30: Vidám dalok. 7.20 Gramofon 7.30: Bécs. 10.25: Ostrava.

ELMENT A NYÁR

REGÉNY

írta: KOMAROMI JÁNOS

43

Szaporán a szobája felé indult, ott megkereste a duplacsövű puskát, még mindig úgy hevert a függöny mögé dugva, ahogy ott felejtette két nappal előbb, mikor Gelb Jakabot olyan igen nagyon megijesztette vele. A puskát a vállára lökte, kilépett a kertbe, a kerten átvágott a nagyuccáig s ott balra fordult a falu alsóvégének... Közbe a Terka néni házacskája előtt baktatott el, látta, hogy sárga világ dereng az első házban s gondolta mindjárt, hogy Csopak Jóska nagy terveket kovácsolhat magában, ha még most sem fektült le... Már jól bent járt az alvásban, mikor nagy meglepetésére a fiúk jöttek vele szembe: Lackó Pali, Tarján László és még egypáran...

— Hát ti mi az ördögöt kerestek ilyenkor?

— Ejszakai sötét tettünk a nagy országúton — mondta Tarján Laci.

Omode örült, hogy a véletlen így össze hozta őket:

— Akkor velem jösztek, ki akarom szomorkodni magamat.

— Késő van, Omode bácsi, — mentegézték kórusban.

— Ne számárcodjatok, majd alszunk holnapután. Tudjátok gyerekek, furesa dolgok történtek ma éjjel a kastélyban...

— Ugyan!

— De bizony. Az történt, hogy Halmy Tamás, az én kedves öcsém, kihajított a saját házából...

A fiuk nem akarták hinni.

— Hát már csak azért is velem jösz-

tök, hogy elmondhassak egyet-mást. Te Tarján, szaladj most mindjárt a cigánysorra s verd fel a bandát. Aki negyedóra múlva nem áll készen a gyanúval, arra huszonötöt eszkapatok holnap. En addig kihuzom vackából a tanítónkat, mert úgy terveztem, hogy vele fogok beszógni, hát most már csak nem hagyhatom itt.

Tarján Laci tehát a művésztelep felé indult el, a többiek követték Omodét.

Ahogy a tanító ablaka alá értek, Omode halkán megkocogtatta az üveget:

— Dászkál...

Semmi válasz. Néhány szünetig lélekzefojtva figyelték s akkor Omode megint beszólt óvatosan:

— Dászkál, gyere ki...

Csend... iszonyatos csend...

— Dászkál, ne tedd próbára nagyuri türelmemet, mert mulatni szeretnék s téged szemeltelek ki partneremnek. Ne tégy úgy, vén ladik, mintha nagyon aludnál, mert tudnod kéne, hogy kicsit bolond vagyok.

A sötét ablak mögül most kiszólt valaki:

— Hagyj békét, méltóságos ur, nagyon álmos vagyok. Nincs kedvem mulatni.

Omode bosszankodva csóválta meg a fejét:

— De furesa ember vagy te, János fiam. Nem azt kérdeztem van-e kedved? Azt mondtam, hogy én szeretnék mulatni — első személyben. Ne légy makrancos, fiam és ne támassz különös igényeket, mert tudnod illenek, hogy barátod és atyai jótévedő vagyok.

— Hisz tudom, méltóságos uram, — hangozott belülről szeliden, — de most mégsem megyek...

Omode csendesen a fiukhoz fordult, akik mulatságosnak tartották a csalogatást:

— Mindjárt kiugratom a gyereket.

Aztán megint csak megzörgette az ablakráját:

— Hát rendben van, kedves fiam. En most háromig számolok s ha addig se nyitod ki az ajtót, előkelő szavamra állítom, hogy belövök az ablakon. Nálam van a nagy ur fegyverem, oroszlánsrétre töltve, hát ne kérsd magad...

S azzal számolni kezdett, óvatosan elnyujtva a szót:

— E-gy... Legyen eszed, dászkál... Két-tő...

A fiúk halkán összekuncogtak, mert észrevették, hogy Omode ügyesen fölfelé fordítja a puska csövét, az ujját ráteszi a kaskasra s közbe jóindulattal inti János mestert:

— Térj magadba, édes fiam... H-á-á...

S mivel János mester konokul tévővázott, Omode hirtelen egyet lőtt a levegőbe. A durranás ereje végigcsérgett az uccán s tizszeres visszhanggal felelt a házak faláról. Omode pedig ugyanabban a pillanatban könyökével ügyesen benyomta az ablak egyik külső tábláját. Az üveg éles csörömpöléssel zuhant a tornácra. János mester ugyanakkor egy határozatlan jajt hallatott odabent és egy perc múlva már kipattant a tornácra. Neglizsében persze, magyarul: ingben-gatyában, ahogy első rémületében éppen hogy ki tudott ugrani az ágyból:

— Mi az ördögöt csináltál már megint méltóságos ur?

A társaság jókedvűen fogadta:

— Szervusz Koczák! Csakhogy kibujtál!

Mert csak természetes, hogy a tanító ur Koczák János volt, ugyanaz a Koczák, aki tavaly segédkántori korában egymásután háromszor jött el lányézőbe, de mindig gyalázatos eredménnyel. Ezt különben környékszerzte tudták róla...

(Folytatása következik)

Az új ipartörvény

Átmeneti rendelkezések

428. §

(1) E törvény életbelépése után érvényben maradnak:

1. Az ipari bíróságok alapításáról szóló 1896 szeptember 27-én kelt L. D. Z. 218. sz. törvény, valamint az összes későbbi módosítások, de csak az eddigi területre vonatkozó érvényességgel.

2. Az élelmiszerek drágaságának letöréséről és a lelkiismeretlen spekulációról szóló 1921 szeptember 30-i törvény.

3. Az 1922. évi február 17-én kelt, a gyáripari tulajdon védelméről szóló törvény 22. szakaszának intézkedései.

4. Az 1929 szeptember 6-i, a hadsereg és a haditengerészet szervezéséről szóló törvény 47. szakaszának intézkedései.

5. A puskapor, robbanóanyagok és más robbantó eszközök, munició és fegyver előállításáról, behozataláról, kiviteléről és eladásáról szóló 1929 szeptember 21-i törvény, valamint az ennek alapján kiadott A. T. 13800 számú szabályrendelet.

6. A biológiai eredetű gyógyszerek ellenőrzéséről szóló 1930 január 31-i törvény.

7. Az élelmiszerek ellenőrzéséről szóló 1930 február 8-i törvény, valamint az ennek alapján kiadott szabályrendelet.

8. A gyógyszerárak és orvosságok forgalma feletti felügyeletről szóló 1930 április 7-i törvény.

9. A jugoszláv királyság állampapír kötelezvényeinek részletfizetésre történő eladásáról szóló törvény, valamint az 1930 április 23-i szerb Vöröskereszt sorsjegyekről szóló törvény.

10. Az 1923. július 2-i I. Br. 20.367/0 számú, a kereskedelmi, gyáripari és iparkamaráknak az egyes adókra kivetett és fizetendő pótdíjáról szóló törvény.

11. Az 1923. évi augusztus 23-i közzétartásokról szóló törvény.

12. Az 1912 augusztus 8-i, 10.168 sz. az automobilsoffőrök vizsgájának letételéről szóló szabályrendelet, az 1928 november 5-i V. Br. 7131. sz. változtatásokkal és bővítésekkel.

13. Az 1925 május 11-én kelt 22562. sz., a vámközvetítőkről szóló szabályrendelet.

14. Az 1929 április 26-i Z. R. 4201/IV. számú, az üzletek zárásáról és nyitásáról szóló szabályrendelet, valamint az erre vonatkozó az egyes bánóságok területén kiadott rendelkezések.

15. A kereskedelmi és iparügyi, valamint a földművelésügyi miniszter a nyers szilva és lekvár kereskedelméről szóló 1931 június 2-án II. B. 18501/S. szabályrendelete.

16. A kereskedelem és iparügyi miniszter és a földművelésügyi miniszter 1931 június harmadikai, II. Br. 18501/C. sz., a friss gyümölcs ellenőrzéséről szóló szabályrendelete.

17. Az 1930 június 15-i SBr. 12620. sz. a gyógyszerekről és gyógyszerkülönlegeségekről szóló szabályrendelet.

18. Az 1930 május 10-i, SBr. 10750. sz. a narkotikus droguák és mérgek forgalmáról és ellenőrzéséről szóló szabályrendelet.

19. Az 1930 június 4-i, SBr. 7417/30. sz. a biológiai termékek gyártására adandó engedélyekről szóló szabályrendelet.

(2) Az 1. bekezdésben említett szabályrendeletek a törvény felhatalmazásának keretében, amelynek alapján kihozták őket, megváltoztathatók, bővíthetők és megszüntethetők.

(3) Amennyiben a jelen törvény másként nem rendelkezik, a 23. § 1. bek. 7. és 66. pontjaiban, valamint 60 § 1. bek. 1. pontjában említett iparok üzésére a fennálló különleges rendelkezések érvényesek és ahol és amennyiben ezek az előírások az általános előírásokra hivatkoznak, a jelen törvény rendelkezéseit alkalmazzák. Ugyanez érvényes az említett iparok üzése feletti ellenőrzés tekintetében is.

(4) A jelen törvény rendelkezéseivel nem szűnnek meg az állami fogyasztási adó-törvény rendelkezései, amelyek a termelésre és forgalomra, valamint a mezőgazdasági és gyáripari szeszgyárak közötti viszonyra és az élesztőgyárak emelésére vonatkoznak.

(5) Amennyiben a jelen törvény a kisajátításra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, a kisajátítási eljárást a kisajátítási törvény azon előírásai szerint végzik, amelyek arra a területre vonatkoznak, ahol a kisajátítást végrehajtják.

(6) Amennyiben a jelen törvényben arra különleges rendelkezések nincsenek, a jelen törvény szerinti büntetőeljárások büntetőeljárásai végrehajtásánál azokat az előírásokat alkalmazzák, amelyek a törvény életbelépésétől érvényben voltak. Ha ez a törvény, vagy említett különleges előírások nem elegendők, a büntető eljárásnál az 1930 november 9-i általános közigazgatási eljárásról szóló törvény megfelelő rendelkezéseit alkalmazzák.

(7) A kereskedelem és iparügyi miniszter jogosult, hogy azokra a részletfizetésre történő értékpapírokra vonatkozó eladást, amelyek nem tartoznak az államkölesönök részletfizetésre történő eladásáról szóló törvény és az 1930. évi április 20-án kelt szerb Vöröskereszt sorsjegyekről szóló törvény hatálya alá, előírja a megnevezett törvény intézkedéseivel hasonló rendelkezéseket.

429. §

E törvény rendelkezései nem érintik a nemzetközi szerződések és megállapodások rendelkezéseit, amelyek az országban levő iparok üzésére vonatkoznak.

430. §

A kereskedők, gyáriparosok, iparosok és ezek utazóinak igazoltatására vonatkozólag, valamint a rendelkezések gyűjtésénél szükséges igazolványok kiadása tekintetében amíg új rendelkezéseket nem hoznak, a kereskedelmi és iparügyi miniszter 1928 június 27-i 1442/III. számú rendelete érvényes.

431. §

(1) Mindazok az iparüzésre vonatkozó könnyítések, amelyeket a korábbi különleges törvények a hadirokkantakra vonatkozólag előírnak, továbbra is érvényben maradnak.

(2) Az ipar és kereskedelmi miniszter jogosult, hogy a szociálpolitikai és egészségügyi miniszterrel, valamint a hadügyminiszterrel egyetértően egységes szabályrendeletet írjon elő azokról a könnyítésekről, amelyeket a hadirokkantoknak az iparüzés tekintetében nyújtani kell.

432. §

A kereskedelem és iparügyi miniszter jogosult, hogy szükség esetén az e törvényben előírt rendeletek, szabályrendeletek és szabályzatok meghozataláig érvényességben tartsa azokat az egyes előírásokat, amelyeket az eddigi ipar és üzlettörvények, valamint az ipari rend és rendeletek alapján adtak ki, amennyiben ezek nem ellenkeznek e törvény intézkedéseivel.

Az új ipartörvény előnyei

A tanonckérdés és tanonckisak ügye

A segédszemélyzetről szóló cikk, habár ezt az anyagot a munkásvédelmi törvényben feldolgozták, a miniszterium véleménye szerint az ipartörvényben is helyet kapott. Ezekkel a rendelkezésekkel arra törekednek, hogy a segédszemélyzet szerzett jogait megvédjék és a munkaadók részéről a törvénytervezet vitája alkalmából ezt az anyagot részletesen is minden oldalról megvitatták. Helyszüke miatt a törvénynek ezzel a cikkével itt részletesen nem foglalkozhatunk.

Ennek a résznek egyik legfontosabb kérdés a magasabb kereskedelmi segédszemélyzet végkielégítésének kérdését a törvény rendelkezései részben a munkaadók javára oldották meg. Így (333. paragrafus 3. bekezdés) a magasabb kereskedelmi segédszemélyzet végkielégítését a munkaadó, ha a vállalat az általános gazdasági válság folytán gazdasági működésének esőkkéntésére kényszerült, a felére szállíthatja le, feloszlás esetén, vagy pedig olyan esetekben, midőn a vállalat nincs abban a helyzetben, hogy kötelezettségeinek eleget tegyen, a végkielégítés kifizetésének kötelezettsége teljesen el is esik.

Tanonc (inas) viszony

A tanoncfelvétel csak akkor történhet meg, ha a tanonc legalább 14 esztendő, (ezt a rendelkezést nem kell alkalmazni, ha a helységben nincs magasabb népiskola és orvosi bizonyítvány igazolja, hogy a tanonc inasmunkákra alkalmas), ha a tanonc írni és olvasni tud és testileg munkaképes.

A tanoncvédelem céljából a törvény előírja, hogy a kereskedelem és iparügyi miniszter rendeletet fog kiadni, amelyben szabályozza, hogy az egyes szakmai ipartulaj-

donosok a segédek számához képest milyen arányban tarthatnak tanoncot. Érdekes újítást tartalmaz a 267. paragrafus, amely szerint a tanoncnak az első betöltött tanulási év után munkadíj megtérítés jár. Az ilyen díjazás legkisebb összegét rendeltéleg állapítják meg.

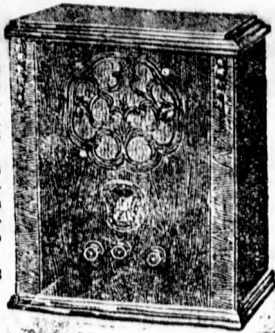
Ugyancsak világosan precizizozta a törvény azokat az eseteket, amidőn a munkaadótól el lehet venni a tanonctartás jogát. Ez különösen akkor történik meg, ha a munkaadó részéről súlyos erkölcsi kihágás történik, valamint akkor is, ha a segédk vizsgálata alkalmával kitűnik, hogy a munkaadó a tanoncait nem oktatta ki eléggé. Ugyanez a helyzet, ha a műhely vagy munkahely nem felel meg az egészségügyi előírásoknak. Azok a munkaadók, akiket büntény miatt elítéltek, egyáltalán nem tarthatnak tanoncot.

A törvény igen fontos tanácsadó testület létesítését írja elő a tanoncok szakmaválasztására és utbaigazítására és ezt a munkaadót az egyes bánóságok gyár és kézművesiparának fejlesztésére szolgáló állami intézményeknek engedi át. A tanoncszerződések, mint eddig, továbbra is a kötelező egyesületeknél kötők és ahol ilyenek nincsenek, az illetékes közszéki hatóságnál.

Minden tanonc köteles a szakmai továbbképző iskola látogatására (most általános kereskedelmi és iparosiskola), amelyben az illető helyeken ilyen fennáll. A bán gondoskodni fog arról, hogy mindenütt, ahol legalább 30 tanonc van, ilyen továbbképző szakmai iskolát alapítson. Ha egy helységben a kereskedelmi és kézműves szakmából is legalább 40-40 tanonc van, az iskolákban külön osztályokat létesítenek a kézműves és külön osztályokat a kereskedő-

„KOLSTER“ Eredeti amerikai hálózati RÁDIO-készülék

a legmodernebb 6-1-1 lámpával, a legújabb 1932-es móddal. A Super-Bandfilter elvezényelti megvalósulása, beépített elektrodinamikus hangszóval tökéletes hangmésztővel. Egyenletes legmagasabb fokú szelektivitás, majd minden leadó egyenlő hangerősségű, csodálatosan légy, dur és moll között variálható hangminőség, szolid belső felépítés, szepformájú, díszes külső, egygombos kezelés, minden feszültségre átkapcsolható

A legideálisabb és legkiszéletezhető otthoni rádió

Ára kompletten, ab Subotica, Dinar 4880.—
KONRATH RADIO, Subotica

tanoncok részére. Ugyanez érvényes, ha legalább negyven leány és negyven fiú tanuló van. Ebben az esetben külön leány és külön fiúosztályokat létesítenek.

Időiglenes szaktanfolyamokat olyan helységekből létesítenek, ahol több mint 25 (50-ig) tanonc van. Ahol 25 tanonc sincsen, amennyiben az ilyen helyeken magasabb népiskolák vannak, a tanoncok azokat látogatják.

A szakmai továbbképző iskolákat, mint eddig is, a községek tartják fenn. Az iskolák felétti közvetlen felügyeletet a szakiskolák helyi bizottsága végzi. A bizottság feladata, hogy az iskolák eredményességéről és fejlődéséről gondoskodjon. Emellett minden bányában a továbbképző szakiskolák részére bányai bizottság is lesz. Mindkét fajta bizottság már most is fennáll.

Noviszádon az elmúlt évben jelentősen több iparigazolványt vettek ki, mint amennyit visszaadtak

Aránylag csak kevésbé érezte hatását a gazdasági válság ezen a téren Noviszádon

A noviszádi elsőfokú iparhatóság most állította össze az elmúlt esztendőről szóló statisztikát, amelyből kiténik, hogy Noviszád gazdasági életében aránylag a legkevésbé érzeti hatását a világgazdasági válság. Míg más városok statisztikája szerint nagyobb arányokban adták vissza az iparigazolványokat és engedélyeket, addig Noviszádon a helyzet nem olyan vigasztalan, sőt a mai viszonyok között még jónak mondható. Ime az erre vonatkozó adatok:

Noviszádon az elmúlt esztendőben 261 kereskedő kért iparigazolványt, míg 139 adta vissza. Az iparosok köréből 144 iparigazolványt adtak ki és 88 régi iparigazolványt adtak vissza. A gyáriparosok közül négyen váltottak ki iparigazolványt, míg 1 adta vissza. A kozmetikai szakban 3, a fogászati szakban 1 új iparigazolványt adtak ki, míg egyetlenegy sem adtak vissza.

Görögországba hívták az Egyiptomba utazó magyar profikombináltat. Athénből jelentik: Az Egyiptom felé utazó Ferencváros—Ujpest—Hungária tura-csapat tegnap Athénben hajóra szállt, hogy Egyiptomba utazzék. Az athéni egyesületek vezetői szeretnék volna mérkőzésre lekötöni a kombináltat, de a profik vezetői nem fogadták el az ajánlatot, mert nem akarták a játékosokat esetleges sérüléseknek kitenni.

A világ cserkészeinek száma meghaladja a két milliót. Londonból jelentik: Baden Powel, a világ főcserkésze legutóbb tartott előadásában kijelentette, hogy a világ cserkészeinek a száma elérte a 2.070.000-et. Az egyévi növekedés majdnem kétszáz ezer. Az angol birodalom cserkészeinek száma több mint nyolcszáz ezer. Az elmúlt évben az angol cserkészek száma több mint ötvenezerral növekedett. A cserkészek — mondotta a főparancsnok — a nemzetközi béke és testvériség előharcosai és nagyban hozzájárulnak a világbéke fenntartásához.

A Mácsva Noviszádon

Derbijellegű az elsőosztály mindkét vasárnapi mérkőzése

A noviszádi alszövetség elsőosztályu tavaszi bajnokságáról valóban meg lehet állapítani, hogy „jól kezdődik“. Igaz, hogy az elsőosztály minden egyes mérkőzése az idén valóságos sportszenzációt jelent, mégis kevés olyan forduló lesz, amelyben az őszi első és második helyezettek kerülnek össze, azonkívül a Mácsva és a NAK, amely jelenleg Noviszád legjobb formában levő csapatai közé számít.

A Mácsva—NAK mérkőzések mindig rendkívül erős küzdelmet hoztak akár Noviszádon, akár pedig Sabácon kerültek eldöntésre. A NAK a Mácsva ellen mindig igen jó formát játszott ki és még a sabáci közönség és sajtó is elismerte, hogy egyenrangú ellenfele volt a Mácsvának, olyankor is, amikor a mérkőzést a sabáciak nyerték.

A holnapi találkozót Noviszádon játsszák, ami jelentős előny a NAK számára. A noviszádi kétfelérők hónapok óta kielégítő formát játszanak, nem valószínű, hogy épen a Mácsva ellen mondjon esődöt a játékosok tudása. A Mácsva legutóbbi noviszádi játéka nem elégtett ki száz százalékgig,

de a sabáciak mérsékelt teljesítményéből kár volna következtetéseket levonni a Mácsva igazi tudására. Az az érzésünk, hogy a noviszádi futballközönség holnap délután meglepődéssel fogja látni, hogy meny nyire „feljávult“ a Mácsva a rövid néhány hét alatt.

Mitrovicán az őszi elsőhelyezett Gradjanszki a noviszádi Vojvodinát fogadja. A Gradjanszki tavasszal az öt bajnoki mérkőzés közül hármát odahaza játszik, ami bizonyára nagymértékben növeli a mitroviciaiak önbizalmát az előkelő helyezések megtartása iránt. A holnapi mérkőzés ebből a szempontból döntőfontosságú, de nem kevésbé fontos a Vojvodinára sem, hiszen a holnapi esetleges győzelem az első lépés lehet a ligamérkőzések felé vezető úton.

Mind a négy elsőosztályu csapat legjobb összeállításában szerepel a holnapi szeszónnyitón, így Noviszádon és Mitrovicán egyaránt kemény küzdelemre nyílik kilátás.

Nemzetközi birkózó és ökölvívó versenyt rendeznek Szubotícán

A versenyen a legjobb jugoszláv és magyar versenyzők indulnak

A szuboticei Hakoah sportegyesület vezetősége elhatározta, hogy február végén, vagy március elején nagyszabású nemzetközi birkózó és ökölvívó versenyt rendez. A versenyre, — mint értesülünk, — meghívták a budapesti UTE birkózóit, akik között több országos bajnok van, valamint néhány magyar ökölvívót is. A Hakoah vezetősége most szeretne a versenyre megnyerni néhány hazai boxolót is és ezért érintkezésbe lépett a beográdi ökölvívó klubbal. Remény van arra, hogy a nívónak és a maga nemében páratlanul igékező versenyen olyan versenyzők állnak starthoz, akiknek a

teljesítménye a box és a birkózósport inycént minden tekintetben kielégítheti.

A versenyen természetesen indulni fog a Hakoah kitűnő birkózógárdája is, amely ha az országos bajnokságokon sorozatos balsikerek miatt nem is ért el kielégítő eredményt, a külföldiekkel szemben tisztességesen megállja a helyét. A nagyszabású verseny előtt valószínűleg megrendezik a Szubotica—Szombor városközi birkózóversenyt, amely a nagy verseny erőpróbájaként szerepel. A nemzetközi verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg az egész országban.

A becskeréki alszövetség intézőbizottsága kisorsolta az 1931—32. évi bajnokság döntőjét. A becskeréki alszövetség intézőbizottsága a következőképpen sorsolta ki a bajnoki mérkőzés döntőjét: Február 28: Dusan Szilni (Vrsac)—Banat (Pancevo), Delija (Mokrin)—Obilics (Becskerék); március 6: Delija—Dusan Szilni, Banat—Obilics; március 13: Dusan Szilni—Obilics, Delija—Banat; március 20: Obilics—Banat, Dusan Szilni—Delija; április 3: Banat—Delija, Obilics—Dusan Szilni; április 10: Banat—Dusan Szilni, Obilics—Delija. Az előlálló egyesületek a pályaválasztók.

Becskerék vasárnapi futballprogramja. Vasárnap a Borac vásártéri sprottelepén a vrsaci Dusan Szilni mérkőzik a Boracal bajnoki keretében. Ez a mérkőzés a Bánát bajnoki döntője.

Apatinban vasárnap délután két órai kezdettel a szombori Szláviával mérkőzik a Tri Zvezde.

Rádnicski ifj.—NAK ifj. mérkőzés lesz vasárnap délután a Mácsva—NAK bajnoki mérkőzés előtt. Délelőtt 10 órakor a Karagyorgye pályán a Makka—Rádnicski első csapatok tartanak tréningmérkőzést.

Megkezdődött a téli olimpia. Lake Placidban hirtelen téli fordult az időjárás és így csütörtökön programszerűen megkezdődtek a téli olimpia küzdelmei. Az olimpia iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg, a közönség különvonaton, autón, repülőgépen érkezett és zsúfolásig megtöltötte a nézőteret. Az első nap az 500 méteres gyorskorcsolyaversenyt futották. Győzött az amerikai Schild 43.4 másodperccel, a norvég Evensson előtt. A jéghoki mérkőzések során Kanada 2:1 arányban legyőzte Észak-Amerikát, Németország ugyancsak 2:1 arányban Lengyelországot. Minthogy kevés hokicsapat indul, a csapatok kétfordulós mérkőzéseket játszanak.

A NAK hivatalos hírei. Holnap délután 1 órakor a következő játékosok megjelenése kötelező: Reich, Muha, Georgijevics, Buzgó II, Vizi, Selakovics, Lerch, Milinszki, Bubori, Buzgó I, Kaszt, Basics, Schneck, Werner. Két órakor: Sovljanszki, Zahoray, Müller, Haas, Rilli, Schubert, Schelb, Conics, Thurzó, Juhász, Welker, Kotrba, Zolics. — Intéző. — Felkérem a következőket, hogy vasárnap délután 1 órakor a pályán megjelenjen szíveskedjenek: Róth, Salamon, Göttel, Simon, Schelb, Dániel, Lerch, Wollberger, Gerich, Lehrer, Bodzonyi. — Főpénztáros.

A szuboticei Bácska kedden súlyosan megsérült játékosok jobban van. Jelentette a Reggeli Újság, hogy a villámturna egyik mérkőzésén Marcikics II, a Bácska kitűnő játékosok súlyosabb térsérülést szenvedett. Mint értesülünk Marcikics sérülésében nem állott be komplikáció, a játékos jobban van és ma már hivatalában is megjelent.

Szilágyi III, a Szand szélsője a Zsakba kérte átigazolasát. Szilágyi III a Szand standard szélsője, — aki már többször szerepelt Szubotica válogatott csapatában, — mint értesülünk a Zsak csapatába kérte átigazolasát. Szilágyi eltávozása igen súlyosan érinti a Szandot, viszont a Zsak lényeges erősítést kap az agilis játékos személyében.

A noviszádi Rádnicski hivatalos közleményei. Holnap, vasárnap délelőtt 9 óra 30 perckor a Karagyorgye pályán jelenjenek meg az alábbi játékosok: Kovácsévics, Miloszavljevics, Hacker, Hoffman, Pavlovics, Burai I, Burai II, Jurik, Valent II, Grgarov, Csuplics, Bekics, Kiss, Beke, Dragin, Popovics. Délután 12 óra 45 perckor a NAK-pályán: Ménessy, Miloszavljevics, Atanackovics, Pavlovics, Gruics, Fogarasi, Avramovics, Sztojics, Trikics, Gulliver, Popovicki, Kiss, Angyalkovics, Gradin, Hoffmann, Ninkov, Offenbacher, Ipacs.

Csütörtöktől—vasárnapig, február 4, 5, 6, 7

Nagyszerű humoros filmoperett

Táncos huszárok

(Wenn die Soldaten)

Zene: Willi Meisel. Főszereplők: Veres Ernő, Hermann Thimig, Paul Malschmann, Schmalotte Andor, Gretl Thümer

Előadások kezdete 4, 6^{1/2} és 9 órákor
Bélyegár: 6, 8, 10 és 12, páholy 14 dinár

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a hónap szeretett anyja, nagynya és rokon

őzv. FOGARASY FERENCNE

szül. BARNÁ REBEKA

rövid és kínos szenvedés után életének 74-ik évében február 5-én reggel 2 órakor jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 6-án délután 3 órakor fogjuk a gyázházból, Kalvinova uca 14 szám alól a vásártéri református temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.
Noviszád, 1932. február 5.

A gyászoló család

Február 1-6-1

KRÁMER MIHÁLY

a „FEHÉR ÖKÖR“ bérlője

Elsőrangú kiszolgálás, mércékelt árak. — Minden este kltűnő cigányzene. — Ebéd és vacsora, ételp szerint, előfizetésben havi 500— dinár. 477

MA ESTE

családias BITYUBÁL

BIRÓ ISTVÁN
vendéglőjében, Noviszád,
Grobjanska 12.
Jó zenéről és italról gondoskodva van.

Ma, szombat este

családi bityubál

jó zene mellett regge ig a
Marosnál
Noviszád, Futaki ut.

Halló!

Folyó hó 6-án,
szombaton este

vidám BITYUBÁLAT

rendezők, melyre tisztele tel meghívom. Jó zenéről, valamint jó italtól gondoskodva van. Minden este tumbura zene játszik. Tisztelettel

SZIKORA J.
vendéglős, Noviszád, Bratya Ribnikara 59. (volt Lovász uca)

Ma, szombaton este kltűnő zene mellett nagy

bityubál

táncal egybekötve Milata János vendéglőjében Noviszád, Futoski put 105. (Kórházzal szemben.)
Vasárnap nagy MASZKABÁL.

BERLITZ-RENDSZERŰ

FRANCIA NYELVOKTATÁS

Szerb- és német-nyelvű gyorsításioktatás.

A kereskedelmi akadémia és a beográdi Berlitz-iskola volt tanára vállal Berlitz-rendszerű francia nyelvoktatást magánháznál. Tanítja azonkívül a szerb és német gyorsítást (kereskedelmi és vitagyorsítást) Cím: **Branko Popović**, hírlapíró Noviszád, Postafiók 2

Kovácsok

vásárolják az ismert jó minőségű „Rtanji“ mosott kovácszenet.

Cséplőgéptulajdonosok

vásárolják a „Rtanji“ brikettet elismerten legjobb tüzelőanyag.

Mindkettő eredeti bányáárban.

Érdeklődni lehet

„CARBON“

Adolf Nathan í drag cégnél Noviszád, Postafiók 26. — Telefon 24—83. 140

APRÓ- HIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

Az apróhirdetések ára előre fizetendő. Állást keresők 50% kedvezményben részesülnek olyan formában, hogy hirdetésüket díjtalanul közöljük ugyanannyiszor, ahányszor annak ieljes árát kifizették

A KERETES HIRDETÉSEK alapára: milliméterenként 0:80 dinár, a lap szövegrészében 2:50 dinár, a napihírek között 3— dinár

Telefonon csak kivételes esetben veszünk fel hirdetéseket

Jelgess leveleket, ajánlottakat stb csak akkor továbbítunk, ha feladójuk választélyeget mellékel

Vidéki kisebb hirdetést megbízásoknál kérjük a hirdetés árának előzetes bekielzését akár készpénzben, akár postabélyegeken

Reklamációkat csak értelemzavaró sajtóhibák esetén fogadunk el

Hirdetéseket a vasárnapi számunkba szombaton délután 4 óráig, egyéb számunkba a közlés előtti napon esti 6 óráig veszünk fel

LEVELEZÉS

Drága Pallkám!

Ne haragudjál, hogy e helyen hozzáam írtézt leveleidre távoilétem miatt csak most tudok válaszolni. Természetes, hogy én is ott leszek a NAK február 6-i mősoros táncestélyén, hiszen örekit ezért jöttem haza Biztosra veszem én is, hogy nagys erien fogunk mulatni. Tehát a vizionlistásra szombaton este a Szlobodaban!

ALLAST KERES

Magányos ember keres állást mint szoga vagy bármilyen más alkalmazást eivállal. Noviszád, Daranyi telep l. 80. 498

KIADÓ

LAKÁS kiadó a Petefjeva (il. zsák) uca 17 szám alatt, keritel vagy anékül. Beköltözhető azonnal. 398

KERESLET

MOTOROS KAVÉDARÁLÓ GÉPET veszék. TANASJEVIĆ fűszerüzlet, Noviszád, Bulvar Kraljica Marije, Vörös kereszt palota. 478

JÓ ÁLLAPOTBAN LEVŐ, HASZNÁLT JÉG-ZEKRENY megvételere keresetik. TANASJEVIĆ fűszerüzlete Noviszád, Bulvar Kraljica Marije, Vörös kereszt palota. 479

A szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

Megbízásból veszünk

Korzó R. T. részvényeket Vasbútor Délvidéki bank valamint más értékpapropkat. „Hansa“ keresk. és ingatlanforgalmi iroda. Schulhoff, Subotica. 687

Egy ügyes KÉZIRÁNY (masamon) felvetetik. — Holländer ilonka kalapüzlet Noviszád, POSTANSKA U. 8. 495

Szabótcán rikkancokat jó díjazással felvesz a Reggeli Újság kiadóhivatala, Aleksandrova ul. 7. l. emelet, Conen palota.

KÜLÖNFELE

A férfiak csodálják, a nők trigylük pompás leányos arcbőréit. Minden nő megszerezheti és megőrizheti megának egyszerű módon s hamvas, hatalos és bársonyos tapintásu arcot, ha állandóan Kovács-féle nagyenyedi arckenőcsöt és boraxszappant használ. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főlerakat Herzi drogéria, Subotica. 634-2

Szabótcán a Reggeli Újság számára apróhirdetéseket és hirdetéseket eredeti kiadóhivatali áron vesz fel kiadóhivatalunk (Aleksandrova ul. 7. l. e. Conen palota) és Univerzitas könyvkereskedés.

Hirdessen a Reggeli Újságban

LIFKA TON KINO

Siessen meglekinteni,
mert csak néhány napig látható

BEN HUR

hangos filmváltozatban

Minden idők leggyönyörűbb filmje

Legközelebb:

Szevillai énekes

100%-os éneklő és beszélő film,
egy romantikus szerelem története.

RAMON NOVARRO opena áriákat énekel

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Péntek—szombat—vasárnap
február 5—6—7

A sárkány leánya

Szenzációs tonfilm — Főszereplők:

ANNA MAY WONG
SESSUE HAYKAWA
WARNER OLAND

Kisérőműsor: RAJZFILM

ÜGYES ÜGYNÖKÖK

a földi szakmáktól privát ügyek intézésére felvett ügyészek. (Noviszád, Kórház utca 12.) — Jó kereset biztosítva. Bővebbet Royal, Dunaváha 29. Vidéki ajánlatok: Royal, Noviszád, postafiók 195. 494

Modern BUTORAIM

szenzációsak.
Okvetlen győsdődjék meg!
SZABADOS
18 Novembri ul. (Bajai ut) 10. Subotica

Soha nagyobb szüktsége még nem volt a gazdáknak
szaklapra

mint a mai nehéz, válságos időkben.

Eppen ezért minden haladai vágyó gazda rendelje meg azonnal, ha még nem járta!

A Munka

című mezőgazdasági hetilapot, amely változatos, mindig időszerű gazdasági kérdésekkel foglalkozik minden számban 16—20 oldalon.

A MUNKÁ előfizetési díja olcsó. Egész évre csak 50 dinár. Éves előfizetők ingyen, ajándékba kapják A MUNKÁ 160 oldalas egész viszonzókötésű GAZDA ZSEBNAPTÁRÁT.

A MUNKÁ megrendelhető SUBOTICÁN, a lap kiadóhivatalában, Knjaz Mihajla ul. 2.

Mutatványszámot bárki kap, aki kéri!

WEISZ RUDOLF
URI SZABÓ

NOVISAD
GAJEVA UL. 5.

Reggeli Újság

nem üzleti vállalkozás

A Reggeli Újság

minden para felesleget jó és olcsó lap formájában az olvasónak ad vissza!

Ezért a Reggeli Újság

1

dinár